

ВЕСЬНИК

ЦЕНТРАЛЬНАГА ВЫКАНАУЧАГА КАМІТЭТУ, САВЕТУ НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ І САВЕТУ ПРАЦЫ І АБАРОНЫ САЮЗУ САВЕЦКІХ СОЦЫЯЛІСТЫЧНЫХ РЭСПУБЛІК

29 лютага 1924 г.

№ 2.

Арт. 16—60.

ЗЬМЕСТ.

I. Пастановы II-га Зьезду Саветаў Саюзу ССР.

16. Дозва 2-га Зьезду Саветаў Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік да працоўнага чалавечтва.
17. Аб абвешчаны 21 студзеня днём жалобы на ўсім абшары Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік.
18. Аб пабудаванні помі нікаў Ул. І. Леніна.
19. Аб выданні твораў У. І. Леніна.
20. Аб утварэнні адмысловага фонду для арганізацыі данамогі бязпрэтыўным дзеям імяні У. І. Леніна пры Цэнтральным Выканаўчым Камітэце Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік.
21. Аб пабудаванні склену для захавання праху Ул. І. Леніна.
22. Аб перайменні гораду Петраграду ў Ленінград.
23. Па дакладу аб дзейнасці савецкага ўраду.
24. Аб зацверджанні Аснаўнога Закону (Констытуцыі) Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік.
25. Аб арганізаванні Цэнтральнага Сельска-Гаспадарчага Банку.
26. Аб мерапрыемствах ў галіне грамавай палітыкі Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік.
27. Аб прызнанні Вялікабрытаній Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік.

II. Пастановы і загады Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Саюзу ССР.

28. Аб выпуску білетаў дзяржаўнае скарбніцы.
29. Аб залічэнні на бягучыя рахункі Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Саюзу ССР сумаў, прызначаных у адмысловы фонд імя Ул. І. Леніна дзеля арганізацыі данамогі бязпрэтыўным дзеям.
30. Аб залічэнні на бягучыя рахункі Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Саюзу ССР сумаў, прызначаных дзеля выдому мэтаў, звязаных з увекавечаннем імяні У. І. Ульянова-Леніна.
31. Аб забароне змены назваў у імя Ул. І. Ульянова-Леніна бяз папярэдняга дазвалення Прэзідыуму Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Саюзу ССР.
32. Аб выпуску ў ход грошаў узору 1923 году вартасцю ў 25.000 руб., з надпісамі на мовах, паказаных у арт. 34 Аснаўнога Закону Саюзу ССР.
33. Аб мясцовым збору за ветэрынарна-санітарнае абгляданне жывёлы і сырыя прадукты ад жывёлаў.
34. Аб скасаванні дадатковага акцызу на кусавы дукар.
35. Аб з'ячэнні велічыні безакцызных адлічэнняў на пакрыццё дарожных страўаў пры вывазе сьпірту за-кардон.
36. Аб звальненні ад пасьведчвання ў натуруса умоваў вайсковага і марскога ведамстваў аб пастаўцы рэчаў дзеля узброення і адмысловага тэхнічнага здавальнення рабоча-селянскае чырвоная арміі і флэту.
37. Аб з'ячэнні тарыфу падачу на сацыяльную забяспеку дзеля устаноў, знаходзячыхся на дзяржаўным і мясцовым бюджэце.

38. Аб прызовах на сапраўдную службу у войсках грамадзян якія раздзіліся ў 1902 г.
39. Аб спыненні эмсіі савецкіх грашовых знакаў, вартасць якіх не пазначана у цвёрдай валюце.
40. Аб кроках дзеля пашырэння данецкага вугля шляхам скарачэння ужытку іншага ападу.
41. Аб адмене абандэролівання пушак сярнічых вырабляемых на абшары Саюзу ССР.
42. Аб інстытуце У. І. Леніна.
43. Аб выпуску 8% ўнутранай залатой пазыкі 1924 г.
44. Аб дадатковых льготах дзеля гандлю на харкаўскай (крэшчэнскай) і кіеўскае ярмарках у 1924 г.
45. Аб з'ячэнні палажэння аб прыбытковым падатку з дзяржаўных і коопэрацыйных прадпрыемстваў змешаных таварыстваў.
46. Аб зьверхуточной працы для некаторых катэгорыяў працоўнікоў дзяржаўных таварных складаў Дзярскладу вышэйшага савету народнае гаспадаркі.
47. Аб прадажы чыстага сьпірту на ніжэйшай стаўцы акцызу для ветэрынарных патрэбаў.
48. Аб акцызе са сьвечак.
49. Аб звальненні ад адзінага сельска-гаспадарчага падатку на 1923—1924 г. плошчаў засеваў клэшчавіны ў Туркестанскай Соцыялістычнай Савецкай Рэспубліцы.
50. Аб дакладах цэнтральным выканаўчым камітэтам саюзных рэспублік і выканаўчым камітэтам саветаў падупаднымі адзёдам аб мерах, якія прыняты імі да паміжнараднага для працоўніц.
51. Статут Цэнтральнага Сельска-Гаспадарчага Банку Саюзу ССР.
52. Аб дадатковых льготах сялянству на выплаце натуральных падаткаў і звароту на энных судаў.

III. Пастановы і загады Савету Народных Камісараў Саюзу ССР.

53. Аб перагаворах на прамым тэлеграфічным правадох і аб часовым карыстанні імі.
  54. Аб з'ячэнні пачтова-тэлеграфічных таксаў страхавога збору за лісты і пасылкі з абвешчанай каштоўнасцю і збору за грашовыя пераводы.
  55. Аб павязлічэнні продажнага адлічэння на мясцовыя патрэбы ад наступленняў адзінага сельска-гаспадарчага падатку на Далёка-Усходняй краіне.
  56. Аб утварэнні таварыства данамогі ахвірам інтэрвэнцыі.
  57. Аб урадажы пачтовых марак у ўстановах і прадпрыемствах, не падупадных народнаму камісарыяту почт і тэлеграфу.
- #### IV. Пастановы і загады Савету Працы і Абароны Саюзу ССР.
58. Аб выпуску білетаў дзяржаўнае скарбніцы на суму 20.000.000
  59. Аб кроках да ўпарадкавання ліновага рынку і забяспечэння прамысловасці сыр'ем.
  60. Палажэнне аб пастаяннай сыр'воў нарадзе пры камісіі Савету Працы і Абароны на ўнутраным гандлю.

Пастановы II-га Зьезду Саветаў

Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік.

16. Адозва 2-га Зьезду Саветаў Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік да працоўнага чалавецтва.

Мы хаваем Леніна. Сусьветны гэні працоўнае рэвалюцыі адляцеў ад нас. Асілак думкі, волі, справы памёр. Сотні мільёнаў рабочых і сялян, каланіяльных паднявольнікаў аплаківаюць сьмерць магутнага правадыра. Працоўныя Расіі якіх ёй злучыў, павёў у пераможную бойку, правёў праз ўсе небяспэкі сваёй мудраю зьлезнаю, ўладнаю рукою, сотнямі тысяч штурхаюцца каля яго сьмертнага ложа. З усіх канцоў сьвету лятуць хвалі суму, жалобы і гневу. Вораті супроць якіх вёў шалёнае змаганьне вогняны рэвалюцыянэр нявольна схіляюць сваё сьцягі. Усе зразумелі што закацілася яная зорка чалавецтва. З труны сваёй Ленін устаў перад сьветам ў весь свой вялізарны ўзрост.

На мякы новай эпохі ў выкох будзе стаць гэта вялікая постаць. Бо Ленін быў і будзе, нават пасля сваёй фізычнай сьмерці, правадыром новага чалавецтва прарокам і тварцом новага сьвету.

З стагодзьдзяў у стагодзі цягнецца чарод намераў званьня ад гневу падняволі, і прымусу. Але першы раз ў сусьветнай гісторыі прыгнечаньня клясы вышлі на арэну змаганьня і здолелі. Першы раз яны замацавалі сваю перамогу сталёвай броняй пралетарскае дыктатуры. Першы раз — гарадзкія пралетары, сялянін — адцак, забіты паднявольнік быўшых царскіх каленіяў адчувалі сябе гаспадарамі новага жыцця будаўнікамі свайго гістарычнага лёсу. Першы раз у гісторыі чалавецтва працоўныя масы ўбачылі сваю ўласную моц:

Так, яны могуць здолець! Напэўна яны могуць пабудаваць і яны пабудуюць ўладарства працы, аб якім марылі лепшыя, самыя сьветлыя галовы чалавецтва.

Айцом гэтага чалавецтва ужо даўно назвалі Леніна прыгнечаныя народы Азіі. Сваім каханым і мудрым правадыром лічыць Леніна рэвалюцыйны пралетарыят Эўропы і Амэрыкі, вялікіх цывілізаваных канцінэнтаў нашага часу. І ў гэтай нявіданай сусьветна-гістарычнай сувязі, ў гэтым сусьветным хаўрусе ўсіх прыгнечаных, усіх паднявольных, ўсіх працоўных ляжыць заклад перамогі над капіталам гэтай д'ябальскай перашкодай грамадзянскага разьвіцьця.

Наўстрымным вулканам рэвалюцыйнай энэргіі быў Ленін, за якім хвалявала цэлае мора надземнай рэвалюцыйнае лавы. Але ён браў для сябе ўсё лепшае, што давала старая культура, маючая ў сваіх руках цудоўнае арудзьдзе марксіскае тэорыі, ёй, чалавек — наваліныцы і буры, ўводзіў магутную зруйнаваўшую стыхію мас ўгранітныя берагі рэвалюцыйнай мэгазольнасьці і розуму.

Яго здольнасьць да прадбачыньня была вельмі вялікая. Яго ўменьне арганізоўваць масы было вельмі дзіўнае. Ён быў вялікім з правадыроў ўсіх краін ўсіх часоў і ўсіх народаў. Ён быў правадыром новага чалавецтва званьнячага сьвет.

Ленін памёр. Але Ленін жыве ў сэрцы мільёнаў людзей. Ён жыве ў магутным нападзе чалавечаскіх мас. Ён жыве ў вялікім хаўрусе рабочых і сялян, пралета-

рыяў і прыгнечаных нацыяў. Ён жыве ў супольным розуме камуністычных партыяў. Ён жыве ў рабочай дыктатуры, якая моцнай цвярдэнай стаіць на межах Эўропы і Азіі.

Памірае стары сьвет. Распластанай з'увечанай, пакалечанай, ляжыць старая Эўропа, маці капіталістычнай цывілізацыі. Вякамі працаваў эўрапейскі капітал будуючы рукамі рабочых цуды тэхнікі, шугаў па ўсяму сьвету, прыгнечваючы мільёны, наступваючы сваёй зьлезнай пятай на абедзьве паўкулі зямлі. Вякамі замацоўваў ён на зямлі ўладарства зайздрысьці і нажывы крыві гразі і прыгнечаньня. Але забытаўшыся ў сваёй уласнай сетцы, павярнуўшы сваю тэхніку і навуку ў сродак страшэннага самазьнішчэньня, ён даў першую трэшчыну ў сусьветнай вайне. Развіхлялася, захісталася, гатова згінучь зараз д'ябальская машына капіталу. На дно цягне капітал ўсю Эўропу і ўвесь сьвет. І толькі адна моц, вялікая звальняючая, перамагаючая зможа спасьці яго: гэта моц працоўных мас, гэта энэргія і воля рабочага клясу, які вядзе і злучае сотні мільёнаў.

Правадыром гэтых грунтоўных мас чалавецтва і быў тав. Ленін. Ён меў ўсе ключы да душ самай адсталай часткі рабочых і сялян. Пранікаўшы ў самы асяродак чалавечаскіх душ ён будзіў іх самасьведомасьць, іх клясывы інстынкт, ён выводзіў на дарогу самых забітых самых прыгнечаных. Перад тварам моцных сьвету гэтага ён кінуў ў паднімаючыся масы просты і шалёна — смелы лёзунг „Уся ўлада саветам!“ І гэта цуда пачало здзейсьнівацца. Расьце і ўзмацняецца хаўрус нашых ўладарстваў. Для новага жыцця паднімаюцца з самых глухіх нізоў новыя людзі, простыя рабочыя і работніцы, сяляне і сялянкі. Яны ўсё больш ўсё часцей, ўсё рашучай бяруцца за рычажку дзяржаўнай ўлады — і крок за крокам змяняюцца старое, драхлае, нягоднае. Пасля крываваых бояк паднімаецца на ногі наша краіна і расьце ўладарства працы, ўладарства рабочых і сялян.

Мы згубілі ў Леніне галоўнага капітана нашага карабля. Гэта страта немаямна. Бо на ўсім сьвеце ня было такой сьветлай галавы, такога вялікага розуму такой непахільнай волі, якія былі ў Леніна. Але мы бяз страху глядзім ў будучыню. Рукою майстра правёў тав. Ленін нашу дзяржаву сярод радоў вялікіх небяспечнасьцяў. Справа моцна пастаўлена на правідловы шлях. Сотні тысяч вучняў Уладзіміра Ульяна моцна трымаюць вялікі сьцяг.

Мільёны злучаюцца наўкол іх. І нават фізычнай сьмерцю сваёй ён атдае апошні загад: „Пролетары ўсіх краёў, злучайцеся!“

Таварышы і браты! Вышэй уздымайце нашы чырвоныя сьцягі! Ня ведайце хістаньняў у нашым вялікім звальняючым змаганьні. Пролетарыям няма чаго губляць, апрача сваіх ланцугоў. Здабудуць-жа яны цэлы сьвет.

„Пролетары ўсіх краёў, злучайцеся!“

2-й зьезд Саветаў Саюзу ССР.

26 студзеня 1924 году Масква.

17. Аб аб'вяшчэньні 21 студзеня днём жалобы па ўсім абшары Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік.

2 зьезд Саветаў Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік **пастанаўляе:**

Падцьвердзіць пастанову XI Ўсерасійскага Зьезду Саветаў аб аб'вяшчэньні 21 студзеня, дзень сьмерці У. І. Ульянова (Леніна) днём жалобы і распаўсюжыць гэтую пастанову на ўсім абшары Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік:

*Старшыня 2-га Зьезду Саветаў
Саюзу ССР М. Калінін.*

*Сэкрэтар 2-га Зьезду Саветаў
Саюзу ССР А. Енукідзе.*

26 студзеня 1924 г. Масква.

18. Аб пабудаваньні помнікаў Ул. І. Леніну.

Імя старшыні Саветаў Народных Камісараў Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік і Савету Народных Камісараў Расійскай Соцыялістычнай Фэдэратыўнай Савецкай Рэспублікі Ўладзіміра Ільіча Ульянова (Леніна) неразрыўна звязана з гэраічным змаганьнем працоўных за устанавленьне соцыялістычнай арганізацыі грамадзянства і перамогу соцыялізму ва ўсіх краінах.

Імя першага старшыні рабоча-сялянскай ўлады будзе заўсёды жыць у розумах і сэрцах, як у людзей адначасова жыўных з ім, гэтак сама і ў будучых пакаленьнях. Пад непасрэдным кіраўніцтвам Ўладзіміра Ільіча рабочыя і сяляне паклалі ў рэволюцыйныя дні кастрычніка пачатак усіх далейшых дасягненьняў.

Постаць вялікага правадыра павінна быць увекавечана для ўсіх будучых пакаленьняў і служыць пастаянным напамінаньнем і закліканьнем да змаганьня і канчатковай перамозы камунізму.

У гэтых мэтах 2 зьезд Саветаў Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік **пастанаўляе:**

1. Пабудаваць ад імя Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік і Расійскай Соцыялістычнай Савецкай Фэдэратыўнай Рэспублікі ў г. Маскве, а гэтак сама ў сталіцах іншых саюзных рэспублік Харкаве, Тыфлісе і Менску і ў гарадох Ленінградзе і Ташкенце помнікі У. І. Леніну.

2. Даручыць Цэнтральнаму Выканаўчаму Камітэту Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік і яго Прэзыдыуму распрацаваць і зацьвердзіць належныя праекты помнікаў; выбраць пэўны час іх пабудаваньня ў асобных гарадох і адпусьціць неабходныя сродкі.

*Старшыня 2-га Зьезду Саветаў
Саюзу ССР М. Калінін.*

*Сэкрэтар 2-га Зьезду Саветаў
Саюзу ССР А. Енукідзе.*

26 студзеня 1924 г. Масква.

19. Аб выданьні твораў У. І. Леніна.

Лепшым помнікам Ўладзіміру Ільічу Леніну будзе шырокае масавае распаўсюджаньне яго твораў, якія робяць ідэі камунізму каштоўнасьцю усіх працоўных. 2-й Зьезд Саветаў Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік прапануе інстытуту У. І. Леніна ўзяць самыя тэрміновыя крокі да выданьня даступных народу самых лепшых твораў У. І. Леніна ў мільёнах шыткаў на розных мовах у асабістасьці на ўсходніх, з тым каб у першую чаргу былі выданы тэя творы, якія маюць асабіста важнае значаньне для шырокіх колаў рабочых і сялян. Разам з тым інстытуту У. І. Леніна прапануецца так сама тэрмінова выпусьціць поўны зборнік твораў тав. Леніна ў вытрымана навуковым духу.

*Старшыня 2-га Зьезду Саветаў
Саюзу ССР М. Калінін.*

*Сэкрэтар 2-га Зьезду Саветаў
Саюзу ССР А. Енукідзе.*

25 студзеня 1924 г. Масква.

20. Аб утварэньні адумысловага фонду для арганізацыі дапамогі безпрытульным дзецям імяні У. І. Леніна пры Цэнтральным Выканаўчым Камітэце Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік.

2 зьезд Саветаў Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік **пастанаўляе:**

Утварыць пры Цэнтральным Выканаўчым Камітэце Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік адумысловы фонд імяні У. І. Леніна для арганізацыі дапамогі безпрытульным дзецям ў асабістасьці ахвярам грамадзянскае вайны і голаду.

З гэтай мэтай даручыць Цэнтральнаму Выканаўчаму Камітэту Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік вызначыць суму фонду форму, дапамогі і сістэму мерапрыёмстваў па здзейсьненьню паказанай дапамогі.

*Старшыня 2-га Зьезду Саветаў
Саюзу ССР М. Калінін.*

*Сэкрэтар 2-га Зьезду Саветаў
Саюзу ССР А. Енукідзе.*

26 студзеня 1924 г. Масква.

21. Аб пабудаваньні склепу для захаваньня праху У. І. Леніна.

Ідучы на спатканьне жадаўню, якое заявілі шматлікавыя дэлегаты і зварочаньне да Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік, і ў гэтых мэтах здаволіць усіх жадаючых, ня маючым магчымасьці пасьпець у Маскву ў дзень пахаваньня, разьвітацца з каханым правадыром, 2 зьезд Саветаў Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік **пастанаўляе:**

Падцьвердзіць наступную настанову Прэзыдыуму

Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік.

1. Труну з цэлам Уладзіміра Ільіча захаваць ў склепе, зрабіўшы апошні даступным для наведвання.

2. Склеп утварыць каля Крэмлёўскае сьцяны на Чырвоным пляцу, сярод братэрскіх магіл кастрычнікавай рэвалюцыі.

*Старшыня 2-га Зьезду Саветаў
Саюзу ССР М. Калінін.*

*Сэкратар 2-га Зьезду Саветаў
Саюзу ССР А. Енукідзе.*

26 студзеня 1924 г. Масква.

22. Аб перайменьні гораду Петраграду ў Ленінград.

Чырвоны Петраград—калыска пралетарскай рэвалюцыі. Заслугі Ленінградскіх рабочых перад нашым Саюзам Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік бяскрыверна вялікія. Вялікія здарэньня кастрычніка 1917 г. якія вырашылі лёс нашай краіны, былі як раз у Петраградзе. Дзесяткі і сотні тысяч петраградскіх рабочых першыя пашлі за таварышом Леніным у вагонь і ўтварылі першыя жалезныя атрады тэй арміі, з якой Уладзімір Ільіч Ленін перамог буржуазію. У Петраградзе вялікая пралетарская рэвалюцыя атрымала першую, рашучую перамогу. Тут утварыліся першыя атрады пралетарскай чырвонай гвардыі, і тут закладзена была грунтоўная чырвоная армія. Ні голад, ні холад, ні блэкада, ні дзесяткі другіх перашкод ня зламалі дух пралетарскага Петраграду.

Як недаступная скала высеўся ўсе гэтыя гады Чырвоны Петраград застаўшыся і дагэтуль першаю цытадэльню савецкай ўлады. Адсюль на клічу тав. Леніна вышлі дзесяткі рабочых—будаўнікоў новай Расіі шчырых праваднікоў ідэяў Ў. І. Леніна.

Росквіт рэвалюцыйнай дзейнасьці Ў. І. Леніна пачаўся ў Петраградзе. У гэтым горадзе быў утворан першы работніцка-сялянскі ўрад ва ўсім сьвеце.

З прычыны ўсяго гэтага 2 Зьезд Саветаў Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік ліча зусім правільным здаволіць прозьбу Петраградскага Савету рабочых, сялянскіх і чырвонаармейскіх дэпутатаў, падтрыманую рэзалюцыямі ўсіх фабрык і заводаў Петраграду, аб перайменьні гораду Петраграду у Ленінград.

Няхай адсюль гэты вялікі асяродак пралетарскае рэвалюцыі назаўсоды будзе звязаніям вялікага з правадной пролетарыята, Уладзіміра Ільіча Ульянова-Леніна.

*Старшыня 2-га Зьезду Саветаў
Саюзу ССР М. Калінін.*

*Сэкратар 2-га Зьезду Саветаў
Саюзу ССР А. Енукідзе.*

6 студзеня 1924 г. Масква.

23. Па дакладу аб дзейнасьці савецкага ўраду.

Заслухаўшы і абсудзіўшы даклад намесьніка старшыні Савету Народных Камісараў Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік і Расійскай Соцыялістычнай Фэдэратыўнай Савецкай Рэспублікі, т. Каменева аб дзейнасьці Савецкага ўраду за прошлы 1923 год, 2-гі Зьезд Саветаў Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік цалкам адабраюць дзейнасьць ўраду.

*Старшыня 2-га Зьезду Саветаў
Саюзу ССР М. Калінін.*

*Сэкратар 2-га Зьезду Саветаў
Саюзу ССР А. Енукідзе.*

31 студзеня 1924 г. Масква.

24. Аб зацьверджанні Аснаўнога Закону (Констытуцыі) Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік.

Заслухаўшы даклад тав. Енукідзе аб зацьверджанні Аснаўнога Закону (Констытуцыя) Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік 2-гі Зьезд Саветаў Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік пастанаўляе:

Аснаўны Закон (Констытуцыю) Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік пастаўлены ў выкананьне рэзалюцыі 1-га Зьезду Саветаў Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік на канчатковае зацьверджаньне 2-му Зьезду Саветаў Саюзу Соцыялістычных Рэспублік—зацьвердзіць з гэтакімі папраўкамі;

У артыкуле 15—увагі, пасля слоў „Паўднёва-Осеція“ дабавіць: „Нагорный Карабах і Нахичеванская область“.

У артыкуле 26 дапоўніць. Для утварэньня Прэзідыуму Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік і Савету Народных Камісараў Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік, згодна арт. арт. 26 і 37 гэтае констытуцыі, адбываецца агульнае пасяджэньня Саюзнага Савету і Савету Нацыянальнасьцяў. Галасаваньне на сумежным пасяджэньні адбываецца пасобку Саюзным Саветам і Саветам Нацыянальнасьцяў.

*Старшыня 2-га Зьезду Саветаў
Саюзу ССР М. Калінін.*

*Сэкратар 2-га Зьезду Саветаў
Саюзу ССР А. Енукідзе.*

31 студзеня 1924 г. Масква.

25. Аб арганізаванні Цэнтральнага Сельска-Гаспадарчага Банку.

2-гі зьезд Саветаў Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік пастанаўляе:

У мэтах паступовай і ўсебаковай дапамогі—адбудаваньню сельскай гаспадаркі шляхам адводу яму крэдытнай дапамогі, а гэтак, сама ў мэтах утварэньня і возглаўленьня сыстэмы сельска-гаспадарчага крэдыту заснаваць Цэнтральны Сельска-Гаспадарчы Банк Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік.

Ўсесаюзны характар дзейнасці Цэнтральнага Сельска-Гаспадарчага Банку выходзіць як з вялікага значэння сельска-гаспадарчага кредыту для ўсяго Саюзу гэтак і патрабаванню рашаць пытанні сельска-гаспадарчага кредыту улагоджана, у інтэрэсах ўсяго Саюзу, заўважаўшы ў той жа час і канкрэтныя асабістасці сельскае гаспадаркі кожнай рэспублікі, краіны і губерні.

Дзейнасць Цэнтральнага Сельска-Гаспадарчага Банку будзе найбольш паспешнай толькі пры наліччю поўнай пагоджанаасці операцыў банку з палітыкай ўраду саюзных рэспублік, ў галіне сельска-гаспадарчага кредыту. Дзеля гэтага Цэнтральны Сельска-Гаспадарчы Банк павінен праводзіць ўсе свае операцыі за выключэннем операцыў агульнасаюзнага значэння, праз банкі саюзных рэспублік і праз тутэйшыя грамады сельска-гаспадарчага кредыту не адчыняючы ўласных адзяленняў кантор і г. д. У свой чарод банкі саюзных рэспублік павінны пагаджаць свае кредытныя пляны з Цэнтральным Сельска-Гаспадарчым Банкам.

Грунтоўным заданнем ўсіх устаноў сельска-гаспадарчага кредыту зьяўляецца абслугоўванне патрэб сялянскага насельніцтва, шляхам прэдастаўлення найбош таннага, пры цяперашніх умовах, кредыту.

Першапачатковы грунтоўны капітал банку азначыць у сорак мільёнаў рублёў золатам.

Вялікае і цяжкае заданне арганізавання сельска-гаспадарчага кредыту павінна быць выпайнена, толькі пры тэй ўмове, калі усілья і сродкі савецкага ўраду спаткаюцца з магутнай хваляй самадзейнасці самаго сялянства. Толькі арганізацыя па усей тэрыторыі Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік шырокай сеткай сельска-гаспадарчых кредытных кооператываў і іх хаўрусаў, а гэтак сама ніжэйшых ячэяк сельска-гаспадарчай кооперацыі адчынюць магчымасць кредыта—сялянству.

Толькі пры дружнай і супрацоўнічай працы цэнтральных і мясцовых кредытных устаноў, пры поўнай дапамозе органаў ўлады ў цэнтры і на мясцох справе арганізацыі сельска-гаспадарчага кредыту магчыма будзе здзейсніць гэта важнае заданне ў справе адбудоўвання сялянскай гаспадаркі.

2-гі Зьезд Саветаў Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік даручае Цэнтральному Выканаўчаму Камітэту Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік зацьвердзіць статут Цэнтральнага Сельска-Гаспадарчага Банку і прыняць ўсе крокі да скарачэння правядзення ў жыццё гэтае пастанова.

*Старшыня 2-га Зьезду Саветаў
Саюзу ССР М. Калінін.*

*Сэкретар 2-га Зьезду Саветаў
Саюзу ССР А. Енукідзе.*

1 лютага 1924 г. Масква.

26. Аб мерапрыёмствах ў галіне грашовай палітыкі Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік.

Заслухаўшы доклад народнага камісарыяту грашавых справаў Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік пастанаўляе;

I.

1. З тэй прычыны, што грашовае становішча Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік знаходзіцца зараз больш, чым калі небудзь, ў выключнай залежнасці ад узросту і ўмацавання народнай гаспадаркі Саюзу—прызнаць магчымым і неабходным ўсімі сродкамі грашовай палітыкі дапамагаць максімальна хутчэйшаму развіцццю вытворчых сілаў і ажыўленню таваразвароту краіны.

2. Гэтакімі сродкамі грашовай палітыкі з'яўляюцца: грашовае рэформа, далейшая рэформа падатковай справы рэальны дзяржаўны і мясцовы бюджэт, пасільнасць іх для цяперашняга становішча народнай гаспадаркі а гэтак сама рэзкае павялічэння прыбытку непадаткавага характару.

3. Далейшая падатковая рэформа, звязаная з колькасным памяншэннем, але якасным паліпшэннем падаткаў і падатковага апарату, павінна быць пабудована: а) усімі спосабамі дапамагаць развіцццю прыбытка-памаемтнага падатку і ў поўным выяўленні яго класавага значэння, як рэгулятара навалынасці; б) на рэарганізацыі адзінага сельска-гаспадарчага падатку на пачатках, паказаных ў гэтым пастанаўленні; в) па скарачэнні ліку мясцовых падаткаў; г) на паступова праведзенай дыферэнцыацыі акцызных ставак, распаўсюджаўшы іх на якасць, дарагавізну і прадажную цану падакцызных прадуктаў; д) на паліпшэнне вылічэнняў прамых падаткаў і е) на ўзмацаванне аблажэння нявытворчага патраблення.

II.

4. Прыдаваўшы асабіста важнае значэнне прыбытка-памаемтнаму падатку. Зьезд даручае народнаму камісару грашавых справаў Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік на бліжэйшай сесіі Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік зрабіць доклад аб апошняй кампаніі па правядзенню гэтага падатку і прыгатаваць праэкт неабходных паправак і зменаў да наказу аб прыбытка-памаемтным падатку.

III.

5. Вопыт апошняй кампаніі па правядзенню адзінага сельска-гаспадарчага падатку і аналіз яго вынікаў гавораць аб неабходнасці рэарганізаваць адзіны сельска-гаспадарчы падатак на гэтакіх падставах.

а) падатак павінен быць прагрэсіўным з максімальным прыбліжэннем яго да прыбыткавага і звальнення ад яго беднаты;

б) падатак павінен вылічацца ў залатых рублёх, а не ў натуральных адзінках;

в) сялянскае прамое аблажэння, як дзяржаўнае, так і губэрэка-валасное (райёнае) у 1924—1925 г.г. павінна быць з'арганізавана як адно, ў сэнсе адначасовасці ўстанаўлення акладаў і аднаго акладнага лісту;

г) стаўкі падаткаў павінны быць устаноўлены неагульныя, для ўсяго Саюзу, а розныя для ўсякіх райёнаў, прыстасаваны да іх эканамічнай моцы, тыпаў сялянскай гаспадаркі, забяспечнасці райёнаў шляхам зносін, наліччам рынку, збыту і г. д.

д) падатак павінен быць пабудован, як падатак на абагульваньне прыбыткаў сялянскай гаспадаркі, а ня толькі з земляробства, як гэта рабілася ўвесь час цяпер.

6. У гэтых мэтах даручыць народнаму камісарыяту грашовых справаў зараз-жа прыступіць да распрацоўкі канкрэтнага праекту дэкрэту аб адзіным сельска-гаспадарчым падатку на 1924—25 гады, падаўшы яго на зацьверджаньне Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік.

Для таго, каб падатковая сыстэма адпавядала разнакалібнасьці сялянскай гаспадаркі асобных раёнаў даручыць Прэзыдыуму Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік у кароткі тэрмін разглядзець пытаньне адносна магчымасьці зьмены у 1924—25 годзе сыстэмы аблажэньня, паставіўшы яго на зацьверджаньне Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік.

IV.

7. У галіне дзяржаўнага і мясцовага бюджэту неабходна дабіцца зьніжэньня іх да такіх размераў, якія б запыспечылі поўную рэальнасьць іх выкананьня і адначасна не затрымоўвалі б адбудаваньня народнай гаспадаркі, меўшы вельмі востраю патрэбу у навалнасьці капіталаў.

Зьезд даручае Савету Народных Камісараў Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік і саветам народных камісараў саюзных рэспублік, весці далейшае змаганьне, па разгрузцы дзяржаўнага і мясцовага бюджэтаў ад усякіх выдаткаў, ня меўшых значаньня першачарговай патрэбы а гэтак сама выдаткаў, высекаўшых ад неправідловай і неэканамічнай пабудовы працы асобных устаноў і прадпрыёмстваў.

V.

8. У галіне павялічэньня прыбыткаў непадатковага характару, неабходна звярнуць самую сур'езную ўвагу на максімальна скоры ўчот прыбытковых магчымасьцяў рэспублік, ў мэтых іх усебакавага выкарыстаньня: ў асабістаьці, прызнаць самай важнай галіной працы у гэтым напрамку магчыма больш хуткую і правільную пастаноўку лясной гаспадаркі, а гэтак сама вельмі тэрміновае разледжаньне балансаў 1922—23 гадоў ўсіх прамысловых, гандлюючых і сельска-гаспадарчых прадпрыёмствах, пераведзеных на пачатак камерчаскага разраўнуку, ў мэтах скарыстаньня вядомай часткі прыбытку з іх прадпрыёмстваў у прыбытак агульна-дзяржаўнага, ці мясцовага бюджэту.

VI.

9. Зьезд лічыць, што выявіўшыся ня грунце праекту народнага камісарыяту грашовых справаў павялічэньне дзяржаўнага бюджэту на 1924—25 год, ў параўнаньні з мінулым годам, зьяўляецца мяжовым і даець нават некалькі большы вырасьт, чым прадгледжанае павялічэньне грамадзянскай прадукцыі. Дзеля гэтага Зьезд даручае Савету Народных Камісараў і Цэнтральному Выканаўчаму Камітэту Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік прыняць катэгарычнае кіраўніцтва і выка-

наньне зацьверджаньне 3-й сэсіі Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік становішча, згодна якому частка бюджэтнага дэфіцыту, якая ня можа быць пакрыта нармальнымі падатка-прыбытковымі паступленьнямі і крэдытамі аперавіямі, ня можа пераходзіць ў гэтым бюджэтным годзе 180.000.000 рублёў ці 15.000.000 рублёў у месяц.

Зьезд даручае народнаму камісарыяту грашовых справаў Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік весці далей сваю працу па поўнаму размежаваньню і устанавленьню бюджэтных правоў Саюзу і асобных саюзных рэспублік і ўнесці адпаведны праект на чарговую сэсію Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік.

Адначасна Зьездам даручаецца Прэзыдыуму Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік утварыць адумывелую камісію па разледжаньню пытаньня аб бюджэтных правах Саюзу і Рэспублік і даручае народнаму камісарыяту грашовых справаў загадзьдзя ўнесці свае праекты на разледжаньне камісіі Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік.

Зьезд даручае Савету Народных Камісараў Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік у тэрміновым парадку прыступіць да разледжаньня бюджэту і даць яго на зацьверджаньне Цэнтральному Выканаўчаму Камітэту Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік.

VII.

10. У адносінах мясцовага бюджэту Зьезд лічыць неабходным:

а) Больш інтэнсіўнае выкарыстаньне ўсіх непадатковых прыбыткаў ад усіх маемасьцяў і прадпрыёмстваў, якія маюць ня толькі фіскальнае, але і вялікае арганізуючае гаспадарчае значаньне, бо гэта работа мясцовых саветаў і выканаўчых камітэтаў павінна адыграць ролю важнага апраўнага пункту ў справе аздаруленьня ўсей нашай сыстэмы гаспадаркі ў адносінах да тых прадпрыёмстваў і маемасьцяў якія належыць савецкай ўладзе.

б) У гэтых мэтах зрабіць хутчэйшае размежаваньне маемасьцяў агульнасаюзнага рэспубліканскага значаньня на грунце пастаноўкі 3-й сэсіі Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік і загаду аб маемных правах мясцовых саветаў. Праца па размежаваньню маемасьцяў паміж асобнымі бюджэтнымі адзінкамі павінна быць зкончана ня позьней як 1 красавіка 1924 году.

Адначасна ў загадным парадку павінна быць урэгуліравана пытаньне па арганізацыі ў прыбыткавай частцы мясцовых бюджэтаў, парушаны ня свойчасовым узносам агульнасаюзнымі рэспублікамі і мясцовымі гандлёвымі і прамысловымі прадпрыёмствамі і ўстановамі ўтвораным на карысьць мясцовых бюджэтаў адлічэньняў і надбавак.

в) У мэтах выключэньня рэзкай ня паступовасьці ў ровень здвальненьня патрэб мясцовага жыхарства розных раёнаў, і асабіста акраін—паглыбіць пачатую народным камісарыятам грашовых справаў працу па перагледжаньню сістэмы падаткова-прыбытковых адлі-

чэньняў мясцом на грунце учоту саветаі народных камісараў саюзных рэспублік культурна-эканамічных асабістасьціў, моцы мясцовых бюджэтаў асобных губэрняў, аўтаномных краін і рэспублік; даручыць Прэзыдыуму Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік пытаньне аб практычных мерапрыёмствах па палепшаньню матар'яльнага становішча асобных рэспублік і краін.

VIII.

Важнейшым чарговым гаспадарчым пытаньнем Зьезд Саветаў лічыць упарадкаваньне грашовай рэформы, правільна пачаваю ўвядзеньнем чэрвонца замест падаючага грашовага знаку і увесці у зварот сталыя казначэйскія білеты. Зьезд даручае Цэнтральнаму Выканаўчаму Камітэту Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік прыняць ўсе неабходныя крокі да правядзеньня вельмі важнага для Саюзу справы грашовай рэформы без хваравітых вынікаў і прымусяць ўсе дзяржаўныя установы і прадпрыемствы максімальна дапамагаць камісарыяту грашовай справаў ў гэтай справе.

IX.

12. На чале з ўводам грашовай рэформы Зьезд даручае народнаму камісарыяту грашовай справаў прыняць ўсе неабходныя крокі да далейшага разьвіцьця і ўмацаваньня існуючай сеткі крэдытных устаноў, да магчыма больш хуткага utanеньня крэдыту, а гэтак сама уважна сачыць за тым, каб палітыка крэдытных устаноў усімі спосабамі дапамагала ўстанавленьню больш правільных і нармальных саадносін паміж цэнамі на сельска-гаспадарчыя і прамысловыя тавары і была б звязана з агульна-гаспадарчым плянам Саюзу.

X.

13. Ўсе гэтыя мерапрыемствы грашовага характару павінны дапамагаць узносу ў народную гаспадарку Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік неабходныя элементы сталага і паступовага разьвіцьця і могуць зрабіць асабіста моцны і доўгі уплыў на пашырэньне таваразвароту краіны і далейшае разьвіцьце таварнасьці сельскай гаспадаркі.

Але адначасна Зьезд падкрэсьлівае, што для таго, каб гэтыя мерапрыемствы далі ўсё неабходны дадатны народна-гаспадарчы вынік, неабходна, разам гэтым прыняць самыя энэргічныя, рашучыя крокі ў адносинах аздаравленьня пастаноўкі справы ва ўсіх дзяржаўных, гандлёвых, прамысловых і сельска-гаспадарчых прадпрыемствах, у сэнсе паніжэньня выдаткаў вырабу, у асабістасьці пры прыгатоўцы хлеба і ў сэнсе ўстанавленьня правільных і неабходных саадносін цэнаў на прамысловыя і сельска-гаспадарчыя прадукты.

14. Зьезд прапануе Цэнтральнаму Выканаўчаму Камітэту і Савету Народных Камісараў Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік звярнуць асабістую увагу

на магчыма хутчэйшае і дадатковае рашэньне гэтых, пытаньняў, якія, агульна з грашовымі мерапрыёмствамі, пахваленьня Зьездам, могуць і павінны зрабіць вялікі уплыў на адбудаваньне ўсёй народнай гаспадаркі Саюзу, на палепшэньне матар'яльнага становішча дзесяткаў мільёнаў рабочых і сялян, якія яшчэ больш закрэплюць у абставінах слабеючага буржуазнага сьвету Савецкі Рабоча-Сялянскі Ўрад.

*Старшыня 2-га Зьезду Саветаў
Саюзу ССР М. Калінін.*

*Сэкрэтар 2-га Зьезду Саветаў
Саюзу ССР А. Енунідзе.*

2 лютага 1924 г. Масква.

27. Аб прызнаньні Велікабрытаніяі Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік.

Заслухаўшы паведамленьне аб поўным прызнаньні дэ-юрэ Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік з боку Велікабрытаніяі і аб устанавленьні паміж гэтымі дзьвюма дзяржавамі нармальных дыпламатычных зносін поўным абхваце, 2-гі Зьезд Саветаў Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік з здавальненьнем падкрэсьлівае, што гэты гістарычны крок, зьявіўся адным з першых актаў першага ўраду Англіі высунатага рабочым класам.

Рабоча-сялянскі ўрад Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік вышаўшы ім з вялікай рэвалюцыі паставіў сваім першым заданьнем змаганьне за згоду і упарты дабіваўся ўвесь час свайго існаваньня аднаўленьня нармальных зносін з ўсімі народамі. Да жалю, ні адно з прыднейшых урадаў брытанскіх не пашло на сустрэч імкненьню ўраду Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік. Больш таго, у траўні прошлага году Саюз Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік быў пастаўлен ангельскай дзіплёматыйяй перад фактам ультыматуму, які пагражаў сарваць пачаўшыся гандлёвыя адносіны і стварыў прамую небяспечнасьць нарушэньня міру ў Эўропе.

Рабочы клас у Англіі зьяўляецца у працягу ўсяго гэтага часу верным хаўруснікам працоўных мас Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік ў іх змаганьні за мір.

Народы Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік памяць высілкі працоўных мас Англія і папярэднія часткі ангельскага грамадзянства накіраваныя за скасаваньня байкоту і ў поўнай вайскавай зброі інтэрвэнцыі. Яны даюць сабе адлік ў тым, што наступіўшае прызнаньне зьявілася вынікам настойнай волі ангельскага народу аднадушна запатрабаваўшых палітычнага прызнаньня савецкага ўраду, як неабходнай ўмовы для ўмацаваньня ўсеагульнага міру, адбудаваньня разьруйнаванай імперыялістычнай вайной суэветнай і, у асабістасьці, для паспешнага змаганьня з прамысловым засгоям і безпрацоўем ў самой Англіі.

Вынікам аб'яднаных высёлкаў, згортаюбай палітыкі савецкага ўраду пад кіраўніцтвам Ул. І. Леніна, і моцна выказанай упартай волі ангельскага народу, зьявілася нарэшце устанавленне нармальных адносін паміж дзьвюма краінамі ў форме, вартай вялікіх народаў абедзьвюх краін і закладваючай фундамэнт для іх сяброўска супрацоўніцтва.

У напружнай атмасфэры сучасных паміжнародных адносін, пошаснай небяспечнасьці новых сусьветных ўзбуйвеньняў і прымаючых ў загаднай трэвожнасьці працоўных ўсіх краёў, гэты крок ангельскага рабочага ўраду прымае асабіста выдатнае значаньне.

2 зьезд Саветаў Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік заяўляе, што супрацоўніцтва народаў Вялікабрытаніі і Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік найзменна застанеца адной з першых клопатаў Саюзнага Савецкага Ураду, якія, ў згодзе са усёй сваёй наступнай палітыкай міру, зробіць ўсе стараньні да

разрашэньня усіх спрэчных пытаньняў і ўмацаваньня эканамічных зносін, вельмі патрэбных да гаспадарчага і палітычнага дабрабыту народаў абедзьвюх краін і ўсяго сьвету.

2 зьезд Саветаў Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік працягвае сяброўскую брацкую руку ангельскаму народу і даручае Саюзнаму Ураду прыняць перада ангельскім урадам ўсе неабходныя і выцекаючыя з факту, прызнаньня савецкага ўраду, крокі.

*Старшыня 2-га Зьезду Саветаў
Саюзу ССР М. Калінін.*

*Сэкрэтар 2-га Зьезду Саветаў
Саюзу ССР А. Енукідзе.*

2 лютага 1924 г. Масква.

Пастановы і загады Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік.

28. Аб выпуску білетаў дзяржаўнае скарбніцы.

Зыходзячы зьвязумоўнага росту народнае гаспадаркі, рабоча-сялянскі ўрад лічыць патрэбным цяпер-жа прыступіць да шэрагу крокаў, пакіраваных на тое, каб утварыць моцныя грошы, вартасьцю менш аднаго чырвонца, мяркуючы велічыню выпуску іх з патрэбамі гандлёвага звароту.

Ажыццяўляючы першы крок на гэтым шляху, Цэнтральны Выканаўчы Камітэт і Савет Народных Камісараў Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік пастанаўляюць:

1. Пусьціць у ход білеты дзяржаўнае скарбніцы вартасьцю ў 1 (адзін) рубель, 3 (тры) рублі і 5 (пяць) рублёў золатам.

2. Зрабіць абавязковым прымаць білеты дзяржаўнае скарбніцы па усім абшары Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік усімі скарбніцамі народнага камісарыяту грашовых справаў Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік у выплату усіх дзяржаўных і мясцовых падаткаў і збораў, а так сама ўсімі установам, прадпрыемствамі і асобамі пры усялякіх выплатах па іх залатому номінальнаму кошту у тых выпадках, калі выплата разьлічана у золаце, або па офіцыйнаму курсу залатога рубля у тых выпадках, калі выплата разьлічана у савецкіх грашах.

3. Граніцу эмісійнага права народнага камісарыяту грашовых справаў Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік адносна агульнае сумы выпуску білетаў дзяржаўнае скарбніцы устанавіць на 1 чысло кожнага месяца у велічыні ня звыш паловы агульнае сумы выпушчаных у ход чырвонцаў, згодна балансу эмісійнага аддзелу дзяржаўнага банку на тое ж чысло, за вылічэньнем сумы даўгавых абавязацельстваў народнага

камісарыяту грашовых справаў Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік адносна дзяржаўнага банку.

4. Велічыню кожнага асобнага выпуску білетаў дзяржаўнае скарбніцы у межах, паказаных у арт. 3, устанавіць асобнымі пастановамі Савету Працы і Абароны Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік.

5. Абавязаць народны камісарыят грашовых справаў Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік агалошваць штомесяц веды аб суме выпушчаных білетаў дзяржаўнае скарбніцы на 1 чысло кожнага месяца.

*Старшыня ЦВК Саюзу ССР Н. Нарыманаў.
Нам. Старшыні СНК Саюзу ССР А. Цурупа.
Сэкрэтар ЦВК Саюзу ССР А. Енукідзе.*

5 лютага 1924 р. Москва—Крэмл.

Агалошана у № 30 „Известий“ ВЦК Саюзу ССР
ад 6 лютага 1924 г.

29. Аб залічэньні на бягучыя рахункі Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Саюзу ССР сумаў, прызначаных у адумысловы фонд імя Ул. І. Леніна дзеля арганізацыі данамогі бяспрытульным дзецям.

2-й Зьезд Саветаў Саюзу ССР ухваліў стварыць пры Цэнтральным Выканаўчым Камітэце Саюзу ССР адумысловы фонд імя Ул. І. Ульянова-Леніна дзеля арганізацыі данамогі бяспрытульным дзецям.

Для выкананьня гэтае пастановы Прэзыдыум Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Саюзу ССР паведамляе ўсіх, што ўсе сумы, прызначаныя ў адумысловы фонд імя Ул. І. Ульянова-Леніна дзеля арганізацыі данамогі бяспрытульным дзецям, павінны накіроўвацца у кіраўніцтва дзяржаўнага банку Саюзу ССР для за-

лічєння на бягучыя рахункі Цєнтральнага Выканаўчага Камітэту Саюзу ССР: для падачаў у чырвоным вылічєннн на рахунак № 10539 і для падачаў у чырвоных на рахунак № 5951.

Старшыня ЦВК Саюзу ССР Н. Нарыманаў.
Сэкрэтар ЦВК Саюзу ССР А. Енукідзе.

5 лютага 1924 г. Масква—Крэмль.

Агалошана у № 31 „Известий“ ВЦК Саюзу ССР
ад 7 лютага 1924 г.

30. Аб залічєннн на бягучыя рахункі Цєнтральнага Выканаўчага Камітэту Саюзу ССР сумаў, прызначаных дзеля вядомых мэтаў, звязаных з увекавечаннем, памяці У. І. Ульянова-Лєніна.

Прымаючы пад увагу, што для увекавечанья памяці Ул. І. Ульянова-Лєніна апрача падачаў на утварєнне адумсловага фонду для арганізацыі дапамогі бяспрытульным дзецям, паступає гэтак жа шэраг падачаў на іншыя вядомыя мэты (як: пабудаваньне склепу, пабудаваньне народнага дому і г. д.) і шэраг падачаў без наказанья якіх-небудзь мэтаў,—Прэзыдыум Цєнтральнага Выканаўчага Камітэту Саюзу ССР ухваліў адчыніць прыёмку гэтых сумаў у асобны фонд імя Ул. І. Ульянова-Лєніна. Прэзыдыум Цєнтральнага Выканаўчага Камітэту Саюзу ССР паведамляе усіх, што ўсе сумы ў гэты фонд належыць накіроўваць у кіраўніцтва дзяржаўнага банку Саюзу ССР для залічєння на бягучыя рахункі Цєнтральнага Выканаўчага Камітэту Саюзу ССР: для падачаў у чырвоным вылічєннн на рахунак № 10023 і для падачаў у чырвоных на рахунак № 5250.

Старшыня ЦВК Саюзу ССР Н. Нарыманаў.
Сэкрэтар ЦВК Саюзу ССР А. Енукідзе.

5 лютага 1924 г. Масква—Крэмль.

Агалошана у № 31 „Известий“ ЦВК Саюзу ССР
ад 7 лютага 1924 г.

31. Аб забароне зьмены назваў ў імя Ул. І. Ульянова-Лєніна без папярэдняга дазвалєння Прэзыдыуму Цєнтральнага Выканаўчага Камітэту Саюзу ССР.

З мэтаю, каб дагадзіць йдучыя з месцаў хадаініцтвы аб дачы імя Ул. І. Ульянова-Лєніна шэрагу гарадоў, пабудаваньяў і устаноў, Прэзыдыум Цєнтральнага Выканаўчага Камітэту Саюзу ССР пастанаўляе:

Забараніць зьмены назваў у імя Ул. І. Ульянова-Лєніна гарадоў, вуліцаў, пабудаваньяў, устаноў і г. д. без папярэдняга дазвалєння на гэта Прэзыдыуму Цєнтральнага Выканаўчага Камітэту Саюзу ССР.

Старшыня ЦВК Саюзу ССР Н. Нарыманаў.
Сэкрэтар ЦВК Саюзу ССР А. Енукідзе.

5 лютага 1924 г. Масква—Крэмль.

Агалошана у № 31 „Известий“ ЦВК Саюзу ССР
ад 7 лютага 1924 г.

32. Аб выпуску у ход грошаў узору 1923 году вартасьцю у 25.000 руб., з надпісамі на мовах, пазначаных у арт. 34 Асноўнага Закону Саюзу ССР.

Дзеля таго, што ёсьць патрэба з боку гандлёва-прамысловага звароту у грашах болей вялікіх купюраў у параўнаньні з выпушчанымі да гэтага часу, Цєнтральны Выканаўчы Камітэт і Савет Народных Камісараў Саюзу ССР пастанаўляюць:

1. Выпусьціць у ход грошы ўзору 1923 году вартасьцю у 25.000 (двадцать пяць тысячаў) рублёў з надпісамі на гэтых мовах, пазначаных у арт. 34 Асноўнага Закону Саюзу ССР: расійскай, украінскай, беларускай, армянскай, грузінскай і тюрка татарскай.

2. Памянєння у арт. 1 грошы ходзяць на адзінакных падставах з грашамі узору 1923 году, выпушчанымі згодна пастановаў ад 24 кастрычніка 1922 г. (Зб. Зак. РСФСР 1922 г., № 66, арт. 867), 9 лютага 1923 г. (Зб. Зак. РСФСР 1923 г., № 12, арт. 157), 29 верасьня 1923 г. (Вєсьнік ЦВК, СНК і СПА Саюзу ССР 1923 г., № 8, арт. 232), 23 лістапада 1923 г. (Вєсьнік ЦВК, СНК і СПА Саюзу ССР 1923 г., № 9, арт. 263) і 18 сьнежня 1923 г. (Вєсьнік ЦВК, СНК і СПА Саюзу ССР 1923 г., № 12, арт. 324).

Старшыня ЦВК Саюзу ССР Н. Нарыманаў.

Нам. Старшыня СНК Саюзу ССР Л. Каменєў.

Сэкрэтар ЦВК Саюзу ССР А. Енукідзе.

7 лютага 1924 г. Масква—Крэмль.

Агалошана у № 32 „Известий“ ЦВК Саюзу ССР
ад 8 лютага 1924 г.

33. Аб мясцовым збору за ветэрынарна-санітарнае абгляданьне жывёлы і сырыя прадукты ад жывёлаў.

У дадатак да арт. 40 часовага палажєння аб мясцовых грашовых справах, зацвєржанага Цєнтральным Выканаўчым Камітэтам Саюзу ССР 12 лістапада 1923 г., Цєнтральны Выканаўчы Камітэт і Савет Народных Камісараў Саюзу ССР пастанаўляюць:

1. Даць магчымасьць мясцовым саветам, водлуг пастановаў губэрскіх (краінных) вьездаў саветаў або сєсієнных пасяджєннєняў губэрскіх (краінных) выканаўчых камітэтаў, устанавіваць дзеля павялічєння мясцовых сродкаў збор за ветэрынарна-санітарнае абгляданьне жывёлаў і сырых прадуктаў ад жывёлаў, спажаньемыя у месцах прадажы жывёлы і сырых прадуктаў ад жывёлаў (на кірмашох, рынках і г. д.), а гэтак сама пры перагонках або перавозках жывёлаў з аднае мясцовасьці у другую дзеля гандлёвых або прамысловых мэтаў.

2. Паказаны у арт. 1 збор не павінен перавышваць 1/4% нармальнае ацєнкн жывёлы і сырых прадуктаў ад жывёлаў, падлягаючых абгляданьню.

3. Парадак, як спажаньць паказаны у арт. 1 збор, устанавіляцца саветамі народных камісараў саюзных рэспублік.

Старшыня ЦВК Саюзу ССР Н. Нарыманаў.

Нам. Старшыня СНК Саюзу ССР Л. Каменєў.

Сэкрэтар ЦВК Саюзу ССР А. Енукідзе.

8 лютага 1924 г. Масква—Крэмль.

Агалошана у № 34 „Известий“ ЦВК Саюзу ССР
ад 10 лютага 1924 г.

34. Аб скасаваньні дадатковага акцызу на кусавы цукар.

Дзеля скасаваньня пастановы УЦВК і СНК ад 22 сакавіка 1923 г. аб дадатковым абкладаньні кусавага пукру акцызам (Зб. Зак. РСФСР 1923 г., № 24, арт. 280), п. „б“ арт. 6, пазд. 1 пастановы УЦВК і СНК ад 19 красавіка 1923 г. аб устаўнаўленьні велічыні ставак акцызу на рэчы, абкладваемыя акцызам (Зб. Зак. РСФСР 1923 г., № 33, арт. 362) і п. „б“ арт. 7, дадатку да пастановы СПА ад 20 жніўня 1923 г. аб разьлічэньні цвёрдых ставак акцызу у чырвоным вылічэньні (Вєсьнїк ЦВК, СНК і СПА № 9, арт. 285 і Вєсьнїк ЦВК, СНК і СПА № 13, арт. 365), Цэнтральны Выканаўчы Камітэт і Савет Народных Камісараў Саюзу ССР **пастанаўляюць:**

1. Дадатковы акцыз на кусавы цукар скасаваць.
2. Гэтую пастанову здзейсьніць па тэлеграфу.

*Старшыня ЦВК Саюзу ССР Н. Нарыманаў.
Нам. Старшыні СНК Саюзу ССР А. Рынаў.
Сэкрэтар ЦВК Саюзу ССР А. Енунідзе.*

8 лютага 1924 г. Масква—Крэмль.
Агалашана у № 34 „Известий“ ЦВК Саюзу ССР ад 10 лютага 1924 г.

35. Аб з'іначэньні велічыні безакцызных адлічэньняў на пакрыцьце дарожных стратаў пры вывазе сьпірту за-кардон.

Цэнтральны Выканаўчы Камітэт і Савет Народных Камісараў Саюзу ССР **пастанаўляюць:**

Складзі пункт 2 арт. 5 пастановы ЁЦВК і СНК ад 11 студзеня 1923 году аб кроках дзеля паляпшэньня эксарту (Зб. Зак. РСФСР 1923 г., № 3, арт. 60) у наступнай рэдакцыі:

„2. На пакрыцьце дарожных стратаў: а) калі перавозіца сьпірт у бочках у першы дзень знаходжаньня у дарозе—0,5%, і у кожны далейшы дзень—0,1%, але у агуле ня больш 6% ўсяго сьпірту, паказанага у паперы (докумэнце), якая йдзе з транспартам, і б) калі перавозіца сьпірт у вагонах-цыстэрнах—у першы дзень знаходжэньня ў дарозе—0,3% і ў кожны далейшы дзень—0,02%, але ў агуле ня больш 1½% ўсяго сьпірту, паказанага ў паперы, якая йдзе з транспартам“.

*Старшыня ЦВК Саюзу ССР Н. Нарыманаў.
Нам. Старшыні СНК Саюзу ССР А. Каменей.
Сэкрэтар ЦВК Саюзу ССР А. Енунідзе.*

8 лютага 1924 г. Масква—Крэмль.
Агалашана у 34 „Известий“ ЦВК Саюзу ССР ад 10 лютага 1924 г.

36. Аб званьненні ад пасьведчваньня у натарыуса умоваў вайсковага і марскога ведамстваў аб пастаўцы рэчаў дзеля узброеньня і адумysłовага тэхнічнага здавальненьня рабоча-сялянскае чырвонае арміі і флэту.

Цэнтральны Выканаўчы Камітэт і Савет Народных Камісараў Саюзу ССР **пастанаўляюць:**

Утвараемыя вайсковым і марскім ведамствамі в дзяржаўнымі і прыватнымі асобамі умовы аб пастаўцы рэчаў дзеля узброеньня і адумysłовага тэхнічнага здавальненьня рабоча-сялянскае чырвонае арміі і флэту ад пасьведчваньня у натарыуса звольніць.

*Старшыня ЦВК Саюзу ССР Н. Нарыманаў.
Нам. Старшыні СНК Саюзу ССР Л. Каменей.
Сэкрэтар ЦВК Саюзу ССР А. Енунідзе.*

8 лютага 1924 г. Масква—Крэмль.
Агалашана у № 34 „Известий“ ЦВК Саюзу ССР ад 10 лютага 1924 г.

37. Аб з'іначэньні тарыфу падачаў на сацыяльную забясьпеку дзеля ўстановаў, знаходзячыхся на дзяржаўным і мясцовым бюджэце.

Дзеля з'іначэньня п. „а“ арт. 2 пастановы Ёсерайскага Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту і Савету Народных Камісараў за 12 красавіка 1923 г. аб устаўнаўленьні тарыфу падачаў на сацыяльную забясьпеку (Зб. Зак. РСФСР 1923 г., № 31, арт. 342) і пастановы Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту і Савету Народных Камісараў Саюзу ССР за 7 сьнежня 1923 г. аб пашырэньні на ўстановы і прадпрыемствы, знаходзячыхся на мясцовым бюджэце прывілейнага тарыфу падачаў на сацыяльную забясьпеку (Вєсьнїк ЦВК, СНК і СПА Саюзу ССР № 9, арт. 273), Цэнтральны Выканаўчы Камітэт і Савет Народных Камісараў Саюзу ССР **пастанаўляюць:**

Устанавіць з 1 ліпеня 1923 году дзеля ўстановаў, знаходзячыхся на дзяржаўным і мясцовым бюджэце, часовы прывілейны тарыф падачаў на сацыяльную забясьпеку у велічыні 10% з усялякіх платаў за працу у тым ліку:

- А. На часовую непрацаздольнасьць . . . 4½%
- Б. На калецтва 2%
- В. На беспрацоўе 1½%
- Г. На дапамогу дзеля лекаў 3%

*Старшыня ЦВК Саюзу ССР Н. Нарыманаў.
Нам. Старшыні СНК Саюзу ССР Л. Каменей.
Сэкрэтар ЦВК Саюзу ССР А. Енунідзе.*

8 лютага 1923 г. Масква—Крэмль.
Агалашана у № 34 „Известий“ ЦВК Саюзу ССР за 10 лютага 1924 г.

38. Аб прызывах на сапраўдную службу у войсках грамадзян, якія радзіліся у 1902 г.

Цэнтральны Выканаўчы Камітэт і Савет Народных Камісараў Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік **пастанаўляюць:**

1. Прызывы на сапраўдную службу у войсках грамадзян, якія радзіліся ў 1902 годзе, па усім абшары Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік зрабіць вяскою 1924 годзе.

2. Докладныя тэрміны і парадак прызваў устанаўлююцца загадам Рэвалюцыйнага Ваеннага Савету Саюзу ССР.

Старшыня ЦВК Саюзу ССР Н. Нарыманоў.
Нам. Старшыні СНК Саюзу ССР Л. Каменеў.
Сэкретар ЦВК Саюзу ССР А. Енукідзе.

8 лютага 1924 г. Москва—Крэмль.

Агалошана у № 34 „Известий“ ЦВК Саюзу ССР
за 10 лютага 1924 г.

39. Аб спыненні эмісіі савецкіх грашовых знакаў, вартасць якіх не пазначана у цвёрдай валюце.

Дзеля таго, што пушчаны у ход білеты дзяржаўнае скарбніцы вартасцьцю у 5, 3 і 1 рубль золатам і ёсьць на мёде выпусьціць срэбра, Цэнтральны Выканаўчы Камітэт і Савет Народных Камісараў Саюзу ССР пастанаўляюць:

1. Спыніць з 15 лютага 1924 году друкаваньне савецкіх грошаў, вартасць якіх не пазначана у цвёрдай валюце.

2. Спыніць з 15 лютага 1924 году выпуск памянёных у арт. 1 грошаў з валютнага кіраўніцтва народнага камісарыяту грашовых спраў Саюзу ССР, а так сама з асобных фондаў народнага камісарыяту грашовых спраў на месцах.

3. Зьнішчыць тым парадкам, які вядзецца, запасы памянёных у арт. 1 грошаў, астаўшыся у кіраўніцтве фабрыкаў дзеля рыхтаваньня дзяржаўных знакаў, у валютным кіраўніцтве і у асобных запасных фондах народнага Камісарыяту грашовых спраў на месцах.

4. Памянёныя у арт. 1 грошы, выпушчаныя у ход да 15 лютага 1924 г. і знаходзячыся у скарбніцах народнага камісарыяту грашовых спраў Саюзу ССР, дзяржаўных і грамадзянскіх установаў і прадпрыемстваў і у прыватных асобаў, захоўваюць законную плацежную моц да тэрмінаў, вызначаемых асобнаю пастановаю Савету Народных Камісараў Саюзу ССР аб парадку выкупу памянёных грошаў.

Старшыня ЦВК Саюзу ССР Н. Нарыманоў.
Нам. Старшыні СНК Саюзу ССР А. Цурупа.
Сэкретар ЦВК Саюзу ССР А. Енукідзе.

14 лютага 1924 г. Масква—Крэмль.

Агалошана у № 38 „Известий“ ЦВК Саюзу ССР
за 15 лютага 1924 г.

40. Аб кроках дзеля пашырэння данецкага вугля шляхам скарачэння ужытку іншага апалу.

Вялізарнымі натугамі і ахвярамі на працягу прайшоўшых гадоў саюзным рэспублікам пашанцавала ня толькі захаваць ад разбурання агульна-саюзную качагарку—Данецкі каменнавуглёвы басейн, але нават давясьці яго вытворчасць да гэткага становішча, якое дае магчымасць спакойліва глядзець на будучыну гэтага галоўнейшага дзеля гаспадарчага жыцця Саюзу прадпрыемства.

Між тым, здарыўшыся у восень мінулага году прамысловы крах, які павёў за собою і крах збыту данецкага апалу, паставіў Данецкі каменна-вуглёвы басейн супроць сур'ёзнае пагрозы паслаблення або нават часткаю і страты з гэтым цяжарам дасягнутых вытворчых пасьпехаў, дзеля утрыманьня каторых патрэбна новая дружная аднадушная падтрымоўка ад усіх дзяржаўных і грамадзянскіх сілаў у справе пашырэння і збыту данецкага вугля.

Прымаючы пад увагу, што за мінулыя годы пры значных недахватках мінеральнага апалу, паміж іншым данецкага вугля, ім з вялікім цяжарам шанцавала здавальняць прамысловасць і транспарт і ня было блізка што ніякае магчымасць ужываць яго дзеля патрэбаў камунальных прадпрыемстваў і насельнікаў; у гэтыя ж часы ужываньне яго дзеля патрэбаў камунальных прадпрыемстваў і насельнікаў з'яўляецца ня толькі магчымым але і дыхтуецца неаткладнаю дзяржаўнаю неабходнасцьцю, Цэнтральны Выканаўчы Камітэт і Савет Народных Камісараў Саюзу ССР пастанавілі:

1. Параіць цэнтральным выканаўчым камітэтам саюзных рэспублікаў прымусяць губэрскія выканаўчыя камітэты і адпаведуючыя ім органы памянёных рэспублікаў зрабіць крокі дзеля шырокага пашырэння данецкага вугля сярод насельнасці шляхам найбольшага скарачэння ужытку дроў і іншага апалу.

2. Параіць цэнтральным выканаўчым камітэтам саюзных рэспублікаў прымусяць народныя камісарыяты ўнутраных спраў выдаць цыркулярныя загады аддзелам камунальнае і мясцовае гаспадарак на кошт найбольшага ужываньня данецкага вугля вадасветам і іншымі камунальнымі прадпрыемствамі шляхам скарачэння ужытку іншага апалу.

3. Параіць цэнтральным выканаўчым камітэтам саюзных рэспублікаў аб зробленых дзеля выконання гэтае пастановы кроках і дасягненнях штомесяц рабіць паведамленьня праз паперу Прэзыдыуму Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Саюзу Савецкіх Соцыалістычных Рэспублікаў.

4. Гэтая пастанова падлягае шырокаму агалошанню праз ўсе савецкія, профэсійнальныя і коопэрацыйныя выдаваньні.

Старшыня ЦВК Саюзу ССР Н. Нарыманоў.
Нам. Старшыні СНК Саюзу ССР А. Цурупа.
Сэкретар ЦВК Саюзу ССР А. Енукідзе.

16 лютага 1924 г. Москва—Крэмль.

Агалошана у № 40 „Известий“ ЦВК аюзу ССР
за 17 лютага 1924 г.

41. Аб адмене абандэроліваньня пушак сярнічах вырабляемых на абшары Саюзу ССР.

У адмену пастановы Савету Народных Камісараў РСФСР ад 3 ліпеня 1923 году аб тэрмінах выплаты акцызу за выбіраемыя сярнічковымі фабрыкамі з скарбніцаў народнага камісарыяту грашовых спраў бандэролі (Зб. Зак. РСФСР 1923 г., № 64, арт. 630); Цэнтральны Выканаўчы Камітэт і Савет Народных Камісараў Саюзу ССР пастанаўляюць:

1. Адмяніць абандэроліваньне пушак сярнічак, вырабляемых на обшары Саюзу ССР.

2. Устанавіць налічэньне акцызу на сярнічкі водлуг выпуску іх з фабрыкі ці базіснага складу.

3. Даручыць народнаму камісарыяту грашовых справаў Саюзу ССР, водлуг улагоджанья з вышэйшым саветам народнай гаспадаркі Саюзу ССР, устанавіць парадак акцызнага учоту сярнічковае вытворчасьці, аплаты акцызам выпушчаемых фабрыкамі сярнічак і самага выпуску іх з фабрыкі, а так сама тэрмін зьдзейсьненьня гэтае пастановы, з агалашэньнем яе у „Известиях“, ЦВК Саюзу ССР.

Старшыня ЦВК Саюзу ССР Н. Нарыманоў.

Старшыня СНК Саюзу ССР А. Рынаў.

Сэкрэтэр ЦВК Саюзу ССР А. Енукідзе.

15 лютага 1924 г. Масква—Крэмль.

Агалошана у № 41 „Известий“ ЦВК Саюзу ССР ад 19 лютага 1924 г.

42. Аб інстытуце У. І. Леніна.

Цэнтральны Выканаўчы Камітэт і Савет Народных Камісараў Саюзу ССР пастанаўляюць:

1. Прызнаць знаходзячыся у Маскве інстытут У. І. Леніна выключным дзяржаўным месцам дзеля захаванья ўсіх рукапісаў Уладзіміра Ільіча Ульянава (Леніна) і усіх арыгінальных дакумэнтаў, якія маюць напасрэдня адносіны да яго чыннасьці (напр., матэрыялы аб ім быўшага жандармскага упраўленьня і інш.).

2. Прапанаваць саветам народных камісараў саюзных рэспублік абавязаць свае дзяржаўныя кніжныя палаты ці адпавядаючыя ім органы перадаваць інстытуту У. І. Леніна па аднаму экзэмпляру усіх паступаючых да іх выданьяў твораў У. І. Ульянова (Леніна), ўсіх друкаваных твораў, якія напісаны адумслова аб У. І. Ульянове (Леніне) ці утрымліваюць яго партрэты і інш. малюнкi а так сама кнігаў (часопісаў, лістовак, плакатаў і інш.) па сацыяльна-эканамічным і гісторычна-рэвалюцыйным пытаньням.

3. Прапанаваць саветам народных камісараў саюзных рэспублік абавязаць ўсе фотографіі, якія рабілі калінебудзь зьнімки У. І. Ульянова (Леніна) асобна ці у групах, здаць негатывы і плёнкі гэтых зьнімкаў у інстытут У. І. Леніна ці паказаць, куды гэтыя негатывы ямі былі здадзены. На інстытут У. І. Леніна ускласьці абавязак сабраць усе гэтыя негатывы і плёнкі, аб якіх яму будзе наведамлена.

4. Прапанаваць саветам народных камісараў саюзных рэспублік абавязаць ўсе кінопрадпрыемствы да здачы інстытуту У. І. Леніна усіх арыгіналаў фільмаў з вобразам У. І. Ульянава (Леніна).

5. Прапанаваць саветам народных камісараў саюзных рэспублік абавязаць ўсе друкарні, цынкаграфіі, фототыпіі, літографіі, выдавецтвы і інш. даць у інстытут У. І. Леніна по 3 экзэмпляры адбіткаў усіх, маючыхся у іх вобразаў (кляшэ), партрэтаў, малюнкаў і г. п. У. І. Леніна і на далей прысылаць з усіх якія

будуць рабіцца, кляшэ па 3 экзэмпляры з паказаньнем, дзе яны былі зьмешчаны.

Старшыня ЦВК Саюзу ССР Н. Нарыманоў.

Нам. Старшыні СНК Саюзу ССР Л. Каменёў.

Сэкрэтэр СНК Саюзу ССР А. Енукідзе.

15 лютага 1924 г. Масква—Крэмль.

Агалошана у № 40 „Известий“ ЦВК Саюзу ССР ад 10 лютага 1924 г.

43. Аб выпуску 8% ўнутраней залатой пазыкі 1924 г.

Цэнтральны Выканаўчы Камітэт і Савет Народных Камісараў Саюзу ССР пастанаўляюць:

1. Выпусьціць ўнутраную залатую пазыку на падставах, выкладзеных у наступных артыкулах.

2. Пазыка выпушчаецца на суму 100,000,000 руб. золатам, тэрмінам на 6 гадоў, дзесяцьцю сьрыямі па 10,000,000 руб. золатам кожная, у аблігацых вартасьцю у 100 і у 1000 рублёў золатам.

3. Пазыка ўносіцца ў кнігу дзяржаўных пазыкаў пад назваю „Дзяржаўная 8% унутраная залатая пазыка 1924 году“.

4. Па аблігацям пазыкі налічаюцца процанты з разліку 8% (восем) гадавых у залатой валюце. Тэрміны плацяжоў процантаў назначаюцца па паўгодзьдзям 1 сакавіка і 1 верасьня кожнага году, пачынаючы з 1 верасьня 1924 году.

5. Выпускны курс аблігацьяў пазыкі назначаецца 96 за 100.

6. Аблігацыі пазыкі звальняюцца ад абкладанья ямі б там ня было падаткамі і зборамі дзяржаўнымі і мясцовымі.

7. Аблігацыі з пазыкі прыймаюцца у залог па ўсім дзяржаўным падрадам і дастаўкам.

8. Пазыка выкупляецца у працягу 4 гадоў, пачынаючы 3 студзеня 1926 году, шляхам штогодных тыражаў пагашэньня у суме 25 000,000 рублёў золатам у год. Тэрміны тыраж ў пагашэньня, колькасьць падлягаючых пагашэньню у кожны тыраж аблігацьяў і парадак вытворчасьці тыражаў устанавіваюцца народным камісарыятам грашовых справаў Саюзу ССР.

9. Усе разлікі на займу з трымацелямі яго по выплаце процантаў і па пагашэньню рояцца па курсу залатога рубля на дзень разліку.

10. Тэрмін дзеля прад'яўленьня да аплаты тэрміновых купонаў і вышэйшых у тыраж аблігацьяў устанавіваецца трохгадовы з дня наступленьня адпаведнага тэрміну купону ці з дня тыражу пагашэньня, пасля чаго трымацелі пазыкі трацяць права на адтрыманьне належачых сумаў ці якой-небудзь кампэнсацыі.

11. Народнаму камісарыяту грашовых справаў Саюзу ССР даецца выпрадаваць і выдаць падрабязныя правілы папярэдняй перадплаты, парадку выплаты процантаў і вытворчасьці тыражаў пагашэньня пазыкі.

12. Аблігацыі пазыкі маюць вольны зварот нараўне з іншымі дзяржаўнымі і гарантыраванымі ўрадам процантнымі паперамі.

Старшыня ЦВК Саюзу ССР Н. Нарыманоў.

Нам. Старшыні СНК Саюзу ССР А. Цурупа.

Сэкрэтэр ЦВК Саюзу ССР А. Енукідзе.

15 лютага 1924 г. Масква—Крэмль.

Агалошана у № 40 „Известий“ ЦВК Саюзу ССР ад 17 лютага 1924 г.

44. Аб падатковых льготах длея гандлю на харкаўскай (крэшчэнскай) і кіеўскае ярмарках у 1924 г.

Цэнтральны Выканаўчы Камітэт і Савет Народных Камісараў Саюзу ССР пастанаўляюць:

1. Звольць гандаль на харкаўскай (Крэшчэнскай) і кіеўскай ярмарках у 1924 г. ад дзяржаўнага прамысловага парадку, а так сама ад усякага роду мясцовых падаткаў і збораў.

Увага. Льготы па звальненню ад параўнаўчага збору пашыраюцца толькі на зьдзелкі па куплі-продажы тавару, які знаходзіцца на ярмарцы.

2. Устанаўленыя у арт. 1 гэтае пастановы льготы не пашыраюцца на прадпрыемствы, абслугоўваючыя ярмаркі які: кафе, рэстараны, парыхмахерскія і г. п., якія абкладваюцца падаткамі і зборамі на агульных падставах.

3. Установы, прадпрыемствы і асобы, якія адпраўляюць на ярмарку тавары, падлячаючыя абкладанню акцызам, маюць права пералічаць належачыя акцызы на склады, знаходзячыся на абшары ярмаркі, прычым акцыз выплачваецца поўнасьцю прывезшымі іх устаноўамі, прадпрыемствамі і асобамі не пазьней двухтыднёвага тэрміну з дня зачынення ярмаркі.

Старшыня ЦВК Саюзу ССР Н. Нарыманай.

Нам. Старшыні СНК Саюзу ССР Л. Каменей.

Сэкрэтэр ЦВК Саюзу ССР А. Енуідзе.

15 лютага 1924 г. Масква—Крэмль.

Агалошана у № 40 „Известий“ ЦВК Саюзу ССР

ад 17 лютага 1924 г.

45. Аб з'іначаньні палажэньня аб прыбытковым падатку з дзяржаўных і коопэрацыйных прадпрыемстваў і зьмешаных таварыстваў.

Дзеля з'іначаньня палажэньня аб прыбытковым падатку з дзяржаўных і коопэрацыйных прадпрыемстваў і зьмешаных таварыстваў, зацьверджанага Усерасійскім Цэнтральным Выканаўчым Камітэтам і Саветам Народных Камісараў 20 чэрвеня 1923 году (Зб. Зак. РСФСР 1923 г., № 61, арт. 573) і пастановы ЦВК і СНК Саюзу ССР ад 7 сьнежня 1923 году аб з'іначаньні таго ж палажэньня (Весьнік ЦВК, СНК і СПА, № 9, арт. 275, Цэнтральны Выканаўчы Камітэт і Савет Народных Камісараў Саюзу ССР пастанаўляюць:

А. Артыкул 6 палажэньня выкласьці у наступнай рэдакцыі:

„6“. Вылічэньне падатку з коопэратыўных арганізацыяў, апроча памянёных у арт. 7, ускладаецца на вучастковыя па прыбыткава-памаэнтнаму падатку камісіі (арт. 3 пастановы ЦВК і СНК Саюзу ССР ад 21 сьнежня 1923 г. аб складзе падатковых камісіяў (Весьнік ЦВК, СНК і СПА, № 12, арт. 326), прычым па справам гэтага роду сябрамі ад плацельшчыкаў зьяўляюцца прадстаўнікі адпаведных коопэратыўных арганізацыяў па назначэньню мясцовага выканаўчага камітэту.

Разгляданьне скаргаў па разьвязкі вучастковых камісіяў ускладаецца на губэрскую (ці адпавядаючую ей) камісію па прыбыткава-памаэнтнаму падатку (арт. 4 пастановы ЦВК і СНК Саюзу ССР ад 21 сьнежня 1923 году, Весьнік ЦВК, СНК і СПА, № 12, арт. 326),

прычым у адносінах прадстаўніцтва ад плацельшчыкаў захоўваецца ўвага да арт. 7 гэтага палажэньня“.

Б. Артыкул 7 палажэньня выкласьці у наступнай рэдакцыі:

„7“. Падатак з прадгледжаных арт. 1 дзяржаўных прадпрыемстваў, зьмешаных таварыстваў, а так сама з цэнтральных і губэрскіх (ці адпавядаючых ім) коопэрацыйных аб'яднаньняў вылічаецца асобнай прыбыткава-падатковай камісіяў, знаходзячыся пры адзеле грашовых справаў гэтае губэрні (ці адпавядаючай ей тэрыторыяльнай адзінкі), ў якой знаходзіцца кіраўніцтва прадпрыемства.

Асобная прыбыткава-падатковая камісія складаецца пад старшыньствам загадчыка падатковай управай падлягаючага адзелу грашовых справаў з прадстаўнікоў па аднаму ад мясцовага выканаўчага камітэту (ці яго прэзыдыуму, савету народнай гаспадаркі ці адзелу мясцовае гаспадаркі, інспэктару грашовых справаў адпаведнага райёну і двух прадстаўнікоў ад плацельшчыкаў па назначэньню выканаўчага камітэту (гл. увагу да гэтага артыкулу). Разьвязкі асобнай камісіі могуць быць абжалаваныя у губэрскую (ці адпавядаючую ей) па прыбыткава-памаэнтнаму падатку камісію (арт. 4 пастановы ЦВК і СНК Саюзу ССР ад 21 сьнежня 1923 г. (Весьнік ЦВК, СНК і СПА, № 12, арт. 326), прычым па справам гэтага роду прадстаўнікі ад плацельшчыкаў назначаюцца парадкам, паказаным у ўвазе да гэтага артыкулу.

Увага. Прадстаўнікі ад плацельшчыкаў назначаюцца выканаўчым камітэтам: адзін—з ліку кандыдатаў, паддзеных дзяржаўнымі органамі і зьмешанымі таварыствамі, другі—з ліку кандыдатаў, паддзеных коопэратыўнымі арганізацыямі.

В. Артыкул 8 палажэньня выкласьці ў наступнай рэдакцыі:

„8“. Падатак вылічаецца на падставе належна правяраных і папраўленых органамі, вылічаючымі падатак, справаздачаў за папярэдні опэрацыйны год, якія кіраўніцтва кожнага прадпрыемства, прадгледжанага арт. 1, павінна падаць у камісію, вылічаючую падатак (арт. арт. 6 і 7), не пазьней 3 месяцаў з дня закончэньня опэрацыйнага году.

Увага 1. У асобных выпадках народнаму камісарыяту грашовых справаў Саюзу ССР, а так сама народным камісарыятам грашовых справаў саюзных рэспублік, водлуг належнасьці, даецца права працягнэньня тэрмінаў падачы справаздачаў як для асобных прадпрыемстваў, гэтак і для галінаў прамысловасьці, але ня больш 6 месяцаў з дня закончэньня опэрацыйнага году.

Увага 2. Прадпрыемствы, не падаўшыя справаздачаў у устаноўленыя, згодна гэтага артыкулу і увагі да яго, тэрміны, абкладваюцца падаткам на падставе тых довадаў аб іх прыбытку, якімі ўладае камісія“.

Г. Артыкул 9 палажэньня—выключыць.

Старшыня ЦВК Саюзу ССР Н. Нарыманай.

Нам. Старшыні СНК Саюзу ССР Л. Каменай.

Сэкрэтэр ЦВК Саюзу ССР А. Енуідзе.

15 лютага 1924 г. Масква—Крэмль.

Агалошана у № 41 „Известий“ ЦВК Саюзу ССР

ад 19 лютага 1924 г.

46. Аб зверхурочнай працы для некаторых катэгорыяў працаўнікоў дзяржаўных таварных складаў Дзяр-складу вышэйшага савету народнае гаспадаркі.

Прымаючы пад увагу асобныя умовы працы на дзяр-жаўных таварных складах вышэйшага савету народнае гаспадаркі, Цэнтральны Выканаўчы камітэт і Савет Народных Камісараў Саюзу ССР пастанаўляюць:

Дзеля вынятку з арт. 106 кодэксу законаў аб працы дапусьціць часова на складах Дзяржскладу вышэйшага савету народнае гаспадаркі для ніжэпералічаных катэ-горыяў працаўнікоў вытворчасць зверхурочнай працы велічыню:

1. Для загадкаў складамі ці іх намесьнікаў, кан-тралёраў, кладаўшчыкоў, у колькасці ня больш 20 гад-зін у месяц на кожнага і

2. для рабочых пры складах і возчыкаў—у колькасці ня больш 15 гадзін у месяц на кожнага.

Старшыня ЦВК Саюзу ССР Н. Нарыманаў.

Нам. Старшыні СНК Саюзу ССР Л. Каменёў.

Сэкрэтэр ЦВК Саюзу ССР А. Енукідзе.

15 лютага 1924 г. Масква—Крэ́мль.

Агалошана № 41 „Известий“ ЦВК Саюзу ССР ад 19 лютага 1923 г.

47. Аб прадажы чыстага сьпірту па ніжэйшай стаўцы акцызу для вэтэрынарных патрэбаў.

У дадатак да пастановы Усерасійскага Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту і Савету Народных Камісараў ад 30 траўня 1924 г. аб з'яўленьні парадку прадажы сьпірту па зьніжанай стаўцы акцызу (Зб. Зак. РСФСР 1923 г., № 51, арт. 505), Цэнтральны Выканаўчы Камітэт і Савет Народных Камісараў Саюзу ССР паста-наўляюць:

1. Дазволіць прадажу сьпірту па ніжэйшай стаўцы акцызу без папярэдняй дэнатурацыі, так сама для вэ-тэрынарных патрэбаў, не дапушчаючых ужываньня дэ-натурыванага сьпірту.

2. Сьпіс устаноў, якім павінен адпушчацца сьпірт на падставе гэтае пастановы, устанавіваецца водлуг згоды народнага камісарыяту грашовых спраў вы-шэйшага савету народнае гаспадаркі і народнага ка-місарыяту па ваенным і марскім справам Саюзу ССР і народных камісарыятаў земляробства адпаведных рэ-спублік, водлуг належнасьці.

Старшыня ЦВК Саюзу ССР Н. Нарыманаў.

Нам. Старшыні СНК Саюзу ССР Л. Каменёў.

Сэкрэтэр ЦВК Саюзу ССР А. Енукідзе.

11 лютага 1924 г. Масква—Крэ́мль.

Агалошана у № 41 „Известий“ ЦВК Саюзу ССР ад 19 лютага 1924 г.

48. Аб акцызе са сьвечак.

Дзеля з'яўленьня дэкрэту Усерасійскага Цэнтраль-нага Выканаўчага Камітэту і Савету Народных Камі-сараў ад 21 красавіка 1922 году аб акцызу з воска-вых і озокерытавых сьвечак (Зб. Зак. РСФСР 1922 г.,

№ 30, арт. 354); арт. 19, падзелу 1 дэкрэту Усерасій-скага Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту і Савету Народных Камісараў ад 19 красавіка 1923 году аб устанавленьні велічыні акцызных ставак на рэчы, аб-кладваемыя акцызам (Зб. Зак. РСФСР 1923 г., № 33, арт. 362) і арт. 21 дадатку да пастановы Савету Пра-цы і Абароны Саюзу ССР ад 20 жніўня 1923 году аб выказваньню цвёрдых акцызных ставак у чырвоным вылічэньні (Веснік ЦВК, СНК і СПА, № 13, арт. 365), Цэнтральны Выканаўчы Камітэт і Савет Народных Ка-місараў Саюзу ССР пастанаўляюць:

Арцызу, устаноўленаму памянёнымі вышэй пастано-вамі, паўлягаюць сьвечкі, як прывазімыя з закардону, гэтак і вырабляемыя на абшары Саюзу ССР, утрымлі-ваючыя ў сабе воск паходжэньня ад жывёлаў ці рась-лінаў, а так сама озокерыт, цэрэзін і церазіт, неза-лежна ад паходжэньня гэтых матар'ялаў.

Старшыня ЦВК Саюзу ССР Н. Нарыманаў.

Нам. Старшыні СНК Саюзу ССР А. І. Рынаў.

Сэкрэтэр ЦВК Саюзу ССР А. Енукідзе.

15 лютага 1924 г. Масква—Крэ́мль.

Агалошана у № 40 „Известий“ ЦВК Саюзу ССР ад 1 лютага 1924 г.

49. Аб званьненні ад адзінага сельска-гаспадарчага падатку на 1923—1924 г. плошчаў засеваў клэшча-віны ў Туркестанскай Соцыялістычнай Савецкай Рэ-спубліцы.

Цэнтральны Выканаўчы Камітэт і Савет Народных Камісараў Саюзу ССР пастанаўляюць:

1. Зволіць ад абкладаньня адзіным сельска-гаспадар-чым падаткам на 1923—1924 г. плошчы засеваў клэшчавіны ў Туркестанскай Соцыялістычнай Савецкае Рэспубліцы.

2. Прапанаваць савету народных камісараў Турке-станскай Соцыялістычнай Савецкай Рэспубліцы выдаць у 2-тыднёвы тэрмін інструкцыю аб парадку ужываньня гэтае пастановы.

Старшыня ЦВК Саюзу ССР Н. Нарыманаў.

Нам. Старшыні СНК Саюзу ССР Л. Каменёў.

Сэкрэтэр ЦВК Саюзу ССР А. Енукідзе.

15 лютага 1924 г. Масква—Крэ́мль.

Агалошана у № 41 „Известий“ ЦВК Саюзу ССР ад 19 лютага 1924 г.

50. Аб дакладах цэнтральным выканаўчым камітэтам саюзных рэспублік і выканаўчым камітэтам саветаў пад'уладнымі адзелаў аб мерах, якія прыняты імі да паміжнароднага дня працоўніц.

Цыркулярна.

Цэнтральным Выканаўчым Камітэтам:

Цэнтральным Выканаўчым Камітэтам: Расійскай Соцыялістычнай Фэдэратыўнай Савецкай Рэспублікі, Украінскай Сацыялістычнай Савецкай Рэспублікі Беларускай Соцыялістычнай Савецкай Рэспублікі і Закаўказскай Соцыялістычнай Фэдэратыўнай Савец-кай Рэспублікі.

Прэзыдыум Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Са-юзу ССР даручае цэнтральным выканаўчым камітэтам саюзных рэспублік прапанаваць ўсім выканаўчым камі-

тэтам саветаў заслухаць на сваіх бліжэйшых пасяджэньнях даклады пад'уладных аддзелаў і ўстановаў аб мерах, якія прыняты імі ў мінулым, 1923 г. да паміжнароднага дня працоўніц, дзеля выкананьня заданьняў, паказаных у пастанове Усерасійскага Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту („Известия“ УЦВК ад 16 лютага 1923 г., №35), і намеціць тыя неабходныя практычныя задачы якія павінны быць выкананы да гэтага дня ў гэтым годзе.

Старшыня ЦВК Саюзу ССР Н. Нарыманаў.

Сэкрэтэр ЦВК Саюзу ССР А. Енукідзе.

15 лютага 1924 г. Масква—Крэмель.

Агалошана у № 41 „Известий“ ЦВК Саюза ССР ад 19 лютага 1924 г.

51. Статут Цэнтральнага Сельска-Гаспадарчага Банку Саюзу ССР.

Зацьверджваецца.

Старшыня ЦВК Саюзу ССР Н. Нарыманаў.

Нам. Старшыні СНК Саюзу ССР А. Цюрупа.

Сэкрэтэр ЦВК Саюзу ССР А. Енукідзе.

15 лютага 1923 г. Масква—Крэмель.

I. Агульныя рысы.

1. З метаю, каб дапамагчы адбудаваць і росквіту сельскае гаспадаркі і сельска-гаспадарчай прамысловасьці Саюзу ССР шляхам утварэньня адзінага ўкладу сельска-гаспадарчае пазычкі засноўваюцца на падставах, выкладзеных у гэтым статуту, акцыянерныя таварыствы пад найменьнем „Цэнтральны Сельска-Гаспадарчы Банк Саюзу ССР“.

Увага. Устаноўкамі банку з'яўляюцца: народны камісарыят грашовых справаў Саюзу ССР, народны камісарыят земляробства РСФСР, УССР, БССР, прадстаўнік наркамземаў рэспублікаў Закаўказскае фэдэрацыі і ўсерасійскі хаўрус сельска-гаспадарчае коопэрацыі.

2. Месца, дзе знаходзіцца кіраўніцтва банку—места Масква.

3. Для ажыццяўленьня сваіх мэтаў банк ставіць сабе абавязкі:

а) вышукваць і прыцягваць да сельскае гаспадаркі і сельска-гаспадарчае прамысловасьці Саюзу ССР новыя крыніцы сродкаў;

б) аб'яднаць і плянамерна скарыстоўваць дзяржаўныя сродкі, прызначаныя для выдачы пазычак сельскім гаспадаркам і сельска-гаспадарчай прамысловасьці;

в) здавальняць сродкамі грамадзянскія і коопэрацыйныя ўстановы і прадпрыемствы, працуючыя ў галіне сельскае гаспадаркі і сельска-гаспадарчае прамысловасьці, на ўмовах доўгатэрміновых і кароткатэрміновых пазычак;

г) разьвіваць і умацоўваць сельска-гаспадарчую пазычку шляхам дапамогі разьвіцьцю на абшары Саюзу ССР сеці ўстановаў дробнае сельска-гаспадарчае пазычкі.

4. Чынінасьць банку пашыраецца на ўсё абшар Саюзу ССР.

5. Банк ажыццяўляе выдачу пазычак установам і прадпрыемствам, памянёным у п. п. „б“ і „в“ арт. 2, праз сельска-гаспадарчыя банкі хаўрусных рэспублікаў, а гэтак-жа таварыстваў сельска-гаспадарчае пазычкі, пры чым банкі хаўрусных рэспублікаў далагоджваюць свае пляны з Цэнтральным Сельска-Гаспадарчым Банкам, як у сэнсе аб'ёму і галоўных кірункаў сельска-гаспадарчае пазычкі, гэтак і па асобным апэрацыям, якія выдае Цэнтральны Сельска-Гаспадарчы Банк. Апошняму даецца права даглядаць, як скарыстоўваецца дазволена пазычка. Апэрацыі агульна-хаўруснае вагі ўтвараюцца Цэнтральным Сельска-Гаспадарчым Банкам непасрэдна.

6. Цэнтральны Сельска-Гаспадарчы Банк звальняецца ад дзяржаўных памаэнтна-прыбыткавага і прамысловага падаткаў і гэрбавага збору.

7. Банк карыстаецца ўсімі правамі юрыдычнае асобы і мае пячатку.

II. Капіталы банку.

8. Капіталы банку складаюцца з: а) асноўнага капіталу, б) запаснага капіталу і в) адмысловых капіталаў.

A. Асноўны капітал.

9. Асноўны капітал вызначаецца ў 40 (сорак) мільёнаў рублёў золатам. Гэты капітал утвараецца праз выхад 400.000 (чатырохсот тысячаў) акцыяў па 100 (сто) залатых рублёў кожная. Ня менш 51% выпушчачых акцыяў размяркоўваецца паміж устаноўкамі і запрошанымі імі да ўдзелу дзяржаўнымі ўстановамі.

Увага. Кіраўніцтву банку даецца магчымасьць браць дзеля аплаты акцыяў на суму ня больш 50% іх кошту таварамі, на падставах, устанаўліваемых згодна з акцыянерамі.

10. Банк адчыняе сваю дзейнасьць пасля таго, як па акцыям перша-пачатковага выхаду будзе ўнесена ня менш 15 (пятнаццаці) мільёнаў рублёў золатам; падачы ў лік гэтае сумы кладуцца ў дзяржаўны банк. Колькасьць і тэрміны іншых, да поўнае выплаты агульнае цаны акцыяў, падачы назначаецца кіраўніцтвам, з абвесткаю аб тым, праз публікацыю, ня пазьней, чым за месяц да гэтых тэрмінаў. Пры першай падачы водлуг акцыяў, устаноўкам выдаюцца часовыя пасьведчаньні, на якіх кіраўніцтвам робяцца паметкі аб паступаючых падачых. Пасьля выплаты апошняя падачы і прыгатаваньня акцыяў, часовыя пасьведчаньні замяняюцца акцыямі.

11. Згодна пастановаў агульнага сходу акцыянераў, з дазволу народнага камісарыяту грашовых справаў Саюзу ССР, асноўны капітал пазьней можа быць павялічаны праз выпуск новых акцыяў тае ж нарыцацельнай вартасьці.

Увага. Цана, у якой выходзяць акцыі, вызначаная агульным сходам акцыянераў і зацьверджаная народным камісарыятам грашовых справаў Саюзу ССР, ня можа быць ніжэй нарыцацельнай вартасьці акцыяў з дадаткам да яе прэзэнт, гэткага самага на велічыні, як запасны капітал банку, водлуг апошняга балансу, падзеленага на лік раней выйшаўшых акцыяў.

12. При новых выхадах акцыяў ня менш 51% усіх выходзячых акцыяў павінна размяркоўвацца сярод дзяржаўных органаў, пры чым ранейшыя акцыянеры маюць пераважнае права каб набыць новыя акцыі прапарцыянальна ліку належачых ім акцыяў. Агульныя сходы акцыянераў, вызначаючы новыя выходы акцыяў для павялічэння асноўнага капіталу банку, вызначаюць пры гэтым кожны раз лік выходзячых акцыяў; спосаб развѣрсткі іх паміж тымі з акцыянераў банку, якія заявяць аб жаданні іх набыць, а гэтак сама умовы наконт падпіскі на неразабраныя акцыі з наказаннем велічыні і тэрмінаў падачы грошаў. Гэтыя тэрміны, аднак, не павінны раскладацца на пэрыяд часу болей аднаго году.

13. Акцыі банку могуць быць імянымі або на падаўца. Акцыі, належачыя дзяржаўным органам, павінны быць прызначаны на іх імя. Акцыі выходзяць пад нумарам і подпісам трох сяброў кіраўніцтва, бугальтэра і скарбніка, з пячаткаю банку.

14. Уладаром акцыяў на падаўца прызнаецца заўсёды той, хто трымае іх. Перадача акцыяў, прызначаных на імя, робіцца праз кіраўніцтва банку з адпаведнымі адметкамі на акцыях і ў кнігах банку, з тым, аднак, што абгавораная артыкуламі 9 і 12 залежнасьць колькасці акцыяў, належачых дзяржаўным органам і іншым трымацелям, ня можа быць зьменена.

Б. Запасны капітал.

15. Запасны капітал прызначаецца для пакрыцця стратаў, якія могуць быць пры апэрацыях банку, і складаецца з штогодных адлічэнняў ад прыбыткаў, згодна арт. 84 гэтага статуту, і працэнтаў на іх. Адлічэння гэтыя робяцца да таго часу, пакуль запасны капітал ня дойдзе да паловы асноўнага капіталу.

16. У разе зніжэння запаснага капіталу, праз тое, што на яго будуць аднесены страты ад апэрацыяў, ён ізноў папаўняецца паказаным у арт. 15 парадкам.

17. Запасны капітал падаецца ў дзяржаўны банк дзеля захавання ў каштоўнасцях, якія маюць моцны курс.

В. Адмысловыя капіталы.

18. Для здавальнення сродкамі адмысловых галінаў сельскае гаспадаркі і выканання іншых адмысловых задачаў, водлуг пастановаў агульных сходаў акцыянераў, могуць складацца адмысловыя капіталы. Адмысловыя капіталы ўкладваюцца ад: а) адлічэнняў з прыбыткаў банку; б) выпуску аблігацыйных пазыкаў; в) прыняцця на ўмоўных пачатках укладаў з адмысловым назначэннем і г) атрыманья асыгнаваных дзяржаваў ў бюджэтным парадку сумаў.

19. Для выдачы доўгатэрміновых пазыкаў водлуг пастановаў агульнага сходу акцыянераў, адлучаецца частка асноўнага капіталу, складаючая ня менш паловы яго.

III. Апэрацыі банку.

А. Уклады і пазычкі.

20. Грашовыя ўклады прымаюцца банкам: а) на бягучы рахунак, б) на вызначаныя тэрміны (тэрміновыя ўклады), в) тэрмінам водлуг патрабаванняў (уклады без тэрміну), г) умоўныя.

21. Уклады прымаюцца без абмежавання сумаў і выдаюцца так сама бязспрэчна і без абмежавання сумы.

22. Рахункі водлуг укладаў захоўваюцца патайна, і спраўкі аб іх даюцца толькі самім укладчыкам або судзебным і сьледчым органам.

Не спаўнёныя адміністрацыйя і супрацоўнікамі банку патаўнасьці рахункаў водлуг паложаных укладаў караецца карачынным парадкам.

23. З'мячэнне велічыні працэнтаў і іншых умоваў па прынятым ўкладам можа быць зроблена адносна бягучых рахункаў і ўкладаў бязтэрміновых ня інакш, як з папярэдняе перасьцярогі, а адносна тэрміновых ўкладаў—толькі як пройдзе тэрмін ўкладаў.

24. Дакументы, якія выдае банк на бязтэрміновыя ўклады, могуць быць толькі на імя, дакументы ж на тэрміновыя ўклады—як на імя, гэтак і на падаўца.

25. Дакументы банка на тэрміновыя і бязтэрміновыя ўклады дазваляецца прымаць у заклад пры ўмовах з дзяржаўнымі ўстановамі і прадпрыемствамі на ўмовах, вызначаемых народным камісарыятам грашовых справаў Саюзу ССР.

26. Сумы, унесеныя ўкладамі і на бягучы рахунак, ня могуць падпадаць пад канфіскацыю або сэквестр інакш, як толькі згодна пастановаў судовых устаноў.

Банк выпускае аблігацыйныя пазыкі—кожны раз з асобнага дазволу народнага камісарыяту грашовых справаў Саюзу ССР велічыняю і на ўмовах, устанаўляемых для кожнае пазыкі асобна.

28. Агульны лік ўсіх прынятых банкам на сябе абавязательстваў ня можа перавышваць больш, чым у дзесяць разоў ўласныя капіталы банку: аснаўны і запасны

Б. Пазыкі.

29. Пазыкі выдаюцца банкам на мерапрыемствы, звязаныя з умацаваньнем, адбудаваньнем і разв'іццём вытворчае дзейнасьці сельскае гаспадаркі і с.-г. прамысловасьці, як:

- а) паляпшэньне тэхнікі сельскае гаспадаркі;
- б) пашырэньне засеваў і вытварэньне ўсялякіх зямельных паляпшэньняў;
- в) утварэньне і паляпшэньне размаітых адмысловых галінаў сельскае гаспадаркі;
- г) пабудаваньне закладаў для пераапрацоўкі здабываемых ад сельскае гаспадаркі прадуктаў;
- д) пераход да палешшаных спосабаў гаспадаранья, патрабуючых павялічэння зваротных сродкаў;
- е) стварэньне найбольш спрыяючых умоваў збыту для здабываючых прадукты сельскае гаспадаркі;
- ж) пабудаваньне прадпрыемстваў, дапамагаючых сельскай гаспадарцы збываць яе прадукты;
- з) нажываньне насення, жывога і няжывога інвэнтару і іншых рэчаў, неабходных у сельска-гаспадарчай вытворчасці.

30. Пазычкі выдаюцца кароткатэрміновыя—тэрмінам да аднаго году і доўгатэрміновыя—тэрмінам да пяціх гадоў.

31. Доўгатэрміновыя пазычкі выдаюцца велічыняю ня звыш 75% кошту налічаных па каштарысу затратаў, пры абавязковай умове рэнтабельнасьці апошніх.

32. Доўгатэрміновыя пазычкі выдаюцца дзеля дакладна вызначаных мэтаў і выключна з капіталаў, складзе-

ных згодна арт. 18 і 19 гэтага статуту. У выпадку траты адтрыманае пазычкі не на тое, на што яна выдана, банк зачыняе пазычку і, водлуг пастановаў кіраўніцтва, спаганяе да тэрміну.

33. Доўгатэрміновыя пазычкі дзеля асноўных капіталаў коопэрацыйных сельска-гаспадарчых пазычковых аб'яднанняў выдаюцца толькі пры тэй ўмове, калі будзе ў іх статутах адмоўлена аб дадатковай адпаведнасці іх сяброў або пад матар'яльнае забяспечаньне, даваемае гэтымі коопэрацыйнымі сельска-гаспадарчымі аб'яднаннямі.

34. Кароткатэрміновая пазычка адчыняецца адпаведна з спраўднымі патрэбамі ў ёй гаспадаркі і з прыбыткамі апошняе.

35. Пазычкі выдаюцца: а) сельска-гаспадарчым банкам хаўрусных рэспублік, б) таварыствам сельска-гаспадарчае пазыкі ў межах плянаў, дагоджаных да сельска-гаспадарчых банкаў хаўрусных рэспублік, в) іншым сельска-гаспадарчым арганізацыям і прадпрыёмствам непасрэдна, калі пазычка мае агульна-хаўрусеную значнасць, і праз органы, паказанне ў п.п. „а“ і „б“ гэтага артыкулу, ў іншых выпадках.

36. Сельска-гаспадарчыя банкі хаўрусных рэспублік і таварыствы сельска-гаспадарчае пазыкі, а так сама і іншыя установы атрымаўшыя пазычкі, з Цэнтральнага сельска-гаспадарчага банку Саюзу ССР, павінны перад апошняй справаздачай аб становішчы сваіх сродкаў і зваротаў, а гэтак жа аб скарыстаньні атрыманае пазыкі водлуг таго, дзеля чаго яна прызначана. Незалежна ад гэтага, іх рахункі і кнігі аб выдачы пазыкаў за кошт атрыманых ад банку пасрэдніцкіх пазыкаў павінны паказвацца для агляданьняў асобам, унаўнаважаным на тое банкам.

37. Банк выдае пазыкі пад вэксаль, інш. абавязальстваў або доўгу, пад соло-вэксалі, запяспечаныя закладам каштоўных бумагаў, тавараў і рознае маемасьці, не складаючай неабходнай належнасці сельскае гаспадаркі або прадпрыёмства, закладам будучага ураджаю або каб хто пэўны паручыўся.

38. Банк выдае кароткатэрміновыя пазычкі, а гэтак сама адчыняе пазыкі ў форме адмысловых і конткорэнтных рахункаў:

а) пад заклад ня лёгка псуемых тавараў сельска-гаспадарчага значаньня і дакументаў на іх (коносаментаў, пасведчаньняў таварных складаў, варантаў, падвойнікаў, накладных квіткаў транспартных кантораў і параходных прадпрыемстваў), выдаецца ня больш $\frac{3}{4}$ кошту тавараў і з тым, каб яны былі застрахованы ня менш, чым на 10% вышэй пазычкі і на тэрмін, у апошнім выпадку, на адзін месяц даўжэй тэрміну закладу, і каб палісы былі перадааны банку.

У вага. Прынятыя ў заклад тавары павінны быць зложаны ў добрым бяспечным, водлуг паглядаў кіраўніцтва, памяшканьні і за карыстаньне памяшканьнем было заплачана, у кожным разе, на адзін месяц даўжэй таго тэрміну, на які закладзен тавар. У выключных выпадках, з дазволу кіраўніцтва, закладзены тавар можа быць пакінут на адпаведнае захаваньне таго, хто яго закладвае, пры тэй ўмове, што ён дасць абавязальства на паперы, у якіх павінна быць дакладна вызначана колькасць і якасць тавараў, дзе яны захаваны і якую адпа-

веднасьць за тое, калі тавары ня будуць цэлы, дае ён б) пад заклад каштоўных папераў, згодна пералічэнняў, якія зацьвердзіў народны камісарыят грашовых справаў Саюзу ССР, ня больш 75% іх курсавое вартасці.

39. Тавары і каштоўнасці, з'яўляючыся забяспечаным адчыненых банкам крэдытаў і дадзеных ім пазык ня могуць падпадаць пад сэквестр або заневоленьне ні дзеля прыватных ні дзеля дзяржаўных спаганьняў і ня могуць залічвацца ў агульны лік маемасьці пазычальніка для здавальненьня тых, хто яму пазычаў аж да пакрыцця усяго доўгу банку з процантамі, камісіяй і г. д., пры чым патрэбаваньні банку здавальняюцца з закладзенае маемасьці, ня гледзячы на арт. 101 грамадзянскага кодэксу РСФСР і адпаведных артыкулаў грамадзянскіх кодэксаў іншых хаўрусных рэспублік, пераважна перад усімі патрэбаваньнямі іншых, хто яму пазычаў, ці то будуць дзяржаўныя ўстановы, ці прыватныя, выключаючы патрэбаваньня аб заробтках рабочых і служачых.

40. Банк мае права закладваць належачых да яго каштоўнасцяў і, водлуг згоды з кліентамі, перазакладваць прыняўшы ў заклад ад іх тавары і каштоўнасці з гэткай умовай, каб адтрыманыя ад перазакладу сумы не перавышвалі дадзеных банкам кліенту пазыкаў.

41. Пры няпадчы ў тэрмін плацяжоў водлуг пазыкі, а гэтак сама ў разе неспаўненьня правілаў або умоваў водлуг адчыненага паверу, банк мае права спаганяць з пазычальніка ўсю суму доўгу праз рэалізацыю водлуг сваіх поглядаў маемасьці, складаючае забяспечаньне адчыненага паверу, і мае права павярнуць спаганьне па закону на ўсякую іншую маемасьць пазычальніка, дзе б яна ні знаходзілася.

42. Водлуг іскаў банку, вынікаючых з яго апэрацыяў, ня гледзячы на ўвагу да арт. 82 і арт. 186 грамадзянскага працэсуальнага кодэксу РСФСР і адпаведных законаў другіх хаўрусных рэспублік, дапушчаецца забяспечаньне іску, а гэтак жа неадкладнае выкананьне пастановаў суду і у тых выпадках, калі адказнымі з'яўляюцца дзяржаўныя ўстановы і прадпрыемствы.

43. Вымаганьні банку, заснованыя на ўмовах і абавязальствах, зробленых або выданных па ўкладным, пазычковым і камісійным апэрацыям банку, разьяўляюцца ў парадку выданьня судовых загадаў, пры чым памянёны парадак, ня гледзячы на арт. 211 грамадзянскага працэсуальнага кодэксу РСФСР і адпавядаючых яму законаў другіх хаўрусных рэспублік, мае моц і ў тых выпадках, калі вымаганьні зьвернуты да дзяржаўных устаноў і прадпрыемстваў.

В. Дысконт вэксалёў і іншых абавязальстваў.

44. Банку даецца права рабіць дысконт вэксалёў і іншых тэрміновых абавязальстваў, па якіх у момант дысканту застаецца да тэрміну вышлаты ня звыш 12 месяцаў, а гэтак жа перадыскантаваньне дыскантаваных вэксалёў і абавязальстваў. Вэксалі, якія прымаюцца дзеля дысканту, павінны быць забяспечаны ня менш, чым двума пэўнымі падпісамі.

Г. Камісійныя апэрацыі.

45. Банк выдае і аплачвае пераводы і акрэдытывы за кошт трэціх асобаў і устаноў з тым, каб гэтыя вышлаты былі першапачаткова забяспечаны на ўсю

суму або грашамі, якія лічацца на бягучым рахунку ў банку, або закладам каштоўнасьці і тавараў, пад якія выдаюцца банкам пазычкі, адчыняе акрэдытывы пад дакумэнты на адасланьня тавары, з атрыманьнем наўперад пакрыцьця ўсяго або часткаю і правам паверу на астатнюю частку каштоўнасьці на умовах, абгавораных у арт. 38, акцэтуе і выдае пераводныя вэксалі, таварныя абавязальствы і усялякія іншыя дакумэнты і каштоўнасьці.

Д. Гандлева-пасрэдніцкія апэрацыі.

46. Банк купляе і прадае па даручэньню:

- а) знаходзячыся ў вольным звароце прадукты і сродкі сельска-гаспадарчае вытворчасці,
- б) каштоўныя паперы, пры чым апошніх гэтак сама і за ўласны кошт.

47. Банк можа прымаць удзел як устаноўчы і пайшычк у сельска-гаспадарчых і пазычковых грамадах, таварыствах і прадпрыемствах з гэтай умовай, каб выдаткі і адпаведнасьць на гэтыя справы ня перавышвалі межаў, устаноўленых агульным сходам акцыянераў банку.

48. Доўгатэрміновая арэнда будынкаў, складаў і памяшканьняў, а гэтак-жа будоўля новых пабудовак, згодна існуючым законам, дазваляецца банку толькі для сваіх патрэбаў, іменна памяшканьня для кіраўніцтва і для складаў, а гэтак-жа для здавальненьня служачых банку жылымі памяшканьнямі.

49. Банку даецца права даваць гарантыі, на падставах асобных умоваў, прыцягваемым да сельскае гаспадаркі капіталам як нутранага, гэтак і замежнага паходжаньня.

50. Банку даецца права рабіць прад'угаданьня гэтым статутам апэрацыі або непасрэдна або праз пасрэдніцтва існуючых ужо банкаў, на падставе асобнае ўтвараемае паміж імі згоды.

IV. Кіраваньне справамі банку.

51. Кіраваньне справамі банку ўскладаецца на: а) агульны сход акцыянераў, б) кіраўніцтва, в) раду і г) рэвізійную камісію.

А. Агульны сход.

52. Вышэйшым органам дзеля кіраваньня справамі банку з'яўляецца агульна сход акцыянераў. Агульныя сходы бываюць звычайныя і надзвычайныя. Першыя зьбіраюцца штогод, ня пазьней лютага. Надзвычайныя назначаюцца кіраўніцтвам банку водлуг уласнага пагляду, згодна вымаганьня, праз паперу рады або рэвізійнае камісіі або згодна заявы праз паперу акцыянераў, разам ўладаючых ня менш аднае дваццатае часткі ўсіх акцыяў.

Агульны сход павінен быць скліканы кіраўніцтвам ня пазьней як праз два тыдні ад того часу, як атрыманы праз паперу памянёныя вымаганьні або заявы.

53. Усе асобы, ўладаючыя акцыямі банку, маюць права прысутнічаць на агульным сходзе. Кожная акцыя мае права на адзін голас

54. Для таго, каб здабыць права прымаць удзел у агульным сходзе, ўладара акцыяў на падаўца павінны падаць іх кіраўніцтву для рэгістрацыі ня пазьней, чым за тыдзень да назначанага дня сходу.

Ад уладараў акцыяў на імя падачы іх не патрабуецца, але дапушчаюцца на сход толькі тыя з іх, на імя якіх перавод акцыяў у кнігах банку зроблен не пазьней, чым за тыдзень да сходу.

55. Скліканьне на агульны сход робіць кіраўніцтва праз агалосаньне ў газетах „Известія ЦИК Саюзу ССР“ і Экономическая Жизнь“ не пазьней, як за два тыдні да назначанага сходу, з паказаньнем рэчаў, прапануемых да разгляданьня на агульным сходзе.

56. Агульны сход лічыцца законным калі на ім прысутнічаюць самі або праз даручаных уладара не менш $\frac{1}{3}$ ўсіх вышэйшых акцыяў. У адваротных выпадках склікаецца праз асобнае агалосаньне другі сход, які назначаецца не пазьней месяца пасля першага. Гэты другі сход прызнаецца сапраўдным, колькі-б ні з'явілася акцыянераў, але разглядаць гэты сход можа толькі тыя справы, якія назначаны да абгавараньня на першым сходзе, які не адбыўся; для разгляданьня пытаньняў аб з'мяненні статуту, павялічэньні або зьніжэньні асноўнага капіталу, спыненні і зьліквідаваньні справаў банку, выпуску аблігацыйнай пазыкі — на другім сходзе павінны прысутнічаць акцыянеры, складаючыя не менш $\frac{1}{3}$ асноўнага капіталу.

57. На агульным сходзе старшынёю абіраецца адзін з акцыянераў кожны раз па асобнаму выбару, які учыняецца пры адчыненні сходу да пачала працы. Агульны сход адчыняецца старшынёю рады або асобаю, якая замяняе яго.

Увага. Старшынёю сходу ня можа быць абраны сябра кіраўніцтва банку.

58. Пастановы агульнага сходу прымаюцца простаі большасьцю галасоў. У пытаньнях аб пераіначанні статуту банку, аб павялічэньні асноўнага капіталу, выпуску аблігацыйных пазыкаў і зьліквідаваньня банку патрэбна большасьць не менш $\frac{2}{3}$ прысутнічаючых галасоў. Для разгляданьня гэтакіх пытаньняў патрэбна прысутнасьць на сходзе саміх або па даручэньню акцыянераў, ўладаючых разам ня менш, як паловаю ўсіх акцыяў банку.

59. Выключна ведаму і разгляданьню агульнага сходу падлягаюць:

- а) абіраньне старшыні і сяброў кіраўніцтва, сяброў рады і рэвізійнае камісіі і кандыдатаў да іх;
- б) вызначаньне пэнсіі сябрам кіраўніцтва, рады і рэвізійнай камісіі;
- в) канчатковае зацьверджаньне гадовых справаздачаў і балансаў;
- г) зацьверджаньне пляна дзейнасьці на опэрацыйны год;
- д) пастановы аб пабудаванні новых-пабудовак для патрэбаў банку;
- е) пастановы аб пераіначанні і дапаўненьні статуту;
- ж) пастановы аб павялічэньні асноўнага капіталу банку;
- з) разьмяркаваньне чыстага прыбытку за мінулы год;
- и) зьніманьне з запасага капіталу на пакрыцьце стратаў;

к) пастановы аб вызначэньні часткі асноўнага капіталу дзеля доўгатэрміновых пазыкаў;

л) пастановы аб учыненні адмысловых капіталаў;

м) пастановы аб выпуску аблігацыйных пазыкаў и

н) пастановы аб зачыненні банку і зьліквідаваньні яго.

Увага. Усе выбары на агульным сходзе робяцца гэтак, як устанаўлена агульным сходам.

В. Кіраўніцтва.

60. Кіраўніцтва банку складаецца з старшыні і чатырох сяброў, якія абіраюцца агульным сходам як з акцыянераў, гэтак і з чужых асобаў.

61. Для замены сяброў кіраўніцтва, выступіўшых да канца тэрміну, на які яны абабраны або часова страціўшых магчымасьці выконваць свае абавязкі, абіраюцца агульным сходам акцыянераў тры кандыдаты. Кандыдат, які заступіў замест сябра кіраўніцтва, спаўняе яго абавязкі да канца тэрміну, на які быў абабраны выступіўшы сябра кіраўніцтва, але, ў кожным разе, не далей тэрміну, на які быў абабраны кандыдат. Кандыдаты, ў час спэўненьня абавязкаў сябракіраўніцтва, карыстаюцца ўсімі правамі, як належыць сябру кіраўніцтва.

62. Сябры кіраўніцтва і кандыдаты абіраюцца на тры гады; ў працягу першых двух гадоў выступаюць штогод двое сяброў кіраўніцтва і адзін кандыдат па жэрабю, а затым штогод выступаюць сябры кіраўніцтва і кандыдаты, якія прабылі на гэтай пасадзе тры гады. Выступіўшыя могуць быць ізноў абабраны.

63. Пасьля утварэньня кіраўніцтва, яно абірае з свайго складу намесьніка старшыні.

64. Кіраўніцтва зьбіраецца водлуг патрэбы, але не радзей аднаго разу ў тыдзень. Для сапраўднасьці пастановаў кіраўніцтва патрэбна прысутнасьць ня менш трох сяброў. Пастановы прымаюцца па простаай большасьці галасоў. Калі галасы разаб'юцца пароўну, голас старшыні перацягвае.

65. На абавязку кіраўніцтва ляжыць:

а) пісаньне акцыянернае кнігі;

б) складаньне інструкцыяў і правілаў па ўсім апэрацыям банку і падача іх на зацьверджаньне рады;

в) адчыненьне паверу і выдача пазыкаў;

г) вызначэньне велічыні процантаў, камісіяў і інш. Платы ў карысьць банку, а гэтак-жа вызначэньне велічыні процантаў, якія плаціць банк;

д) абабраньне корэспандэнтаў і камісіянераў банку;

е) устанаўленьне ўсяго свайго парадку работы, парадку дзелаводства, бухгалтэрыі і справаздачаў банку;

ж) наём і звальненьне служачых, назначэньне ім утрыманьня, запрашэньне давераных асобаў і выдача ім даручэньняў;

з) прадстаўніцтва ад імя банку ў судох і іншых установах;

и) заключэньне ўмоваў і прыманьне абавязацельстваў па справам банку;

к) складаньне каштарысаў прыбыткаў і выдаткаў і радовае справаздачы банку;

л) складаньне намераў аб пераіначаньні статуту банку і падача іх ураду;

м) загадваньне усімі справамі і капіталамі банку, на дакладных падставах гэтага статуту.

66. Сябры кіраўніцтва у асобку могуць выступаць ад імя банку толькі па асобным упаўнаважаньням кіраўніцтва.

Увага. Даверанасьці з гэтакімі упаўнаважаньнямі выдаюцца абавязкова з подпісам трох сяброў кіраўніцтва.

67. Сябры кіраўніцтва не адказны сваёю ўласнаю маемасьцю за абавязацельствы банку. За незаконную дзейнасьць і за зробленую ім шкоду банку, сябры кіраўніцтва адпаведны сваёю маемасьцю па закону;

В. Савет.

68. Рада банку складаецца з 11 сяброў, абіраемых з акцыянераў на тры гады У працягу першых двух гадоў выступаюць штогод тры сябра рады па жэрабю, а затым штогод—прабыўшыя на гэтай пасадзе тры гады. Выступіўшыя могуць быць ізноў абабраны.

69. Сябры рады абіраюць з свайго складу штогод старшыню і намесьніка старшыні.

70. Пастановы рады сапраўдны, калі на пасяджэньні прысутнічаюць ня менш паловы сяброў. Справы вырашаюцца па большасьці галасоў. Калі галасы разаб'юцца пароўну, голас старшыні у радзе пераважвае.

71. Рада склікаецца старшынёю не радзей аднаго разу у два месяцы, водлуг вымаганьня ня менш трох сяброў рады або водлуг падачы кіраўніцтва. Старшыня рады абязьвязан склікаць пасяджэньне рады.

72. На абавязку рады ляжыць:

а) кіраваньне агульным напрамкам дзейнасьці кіраўніцтва;

б) зацьверджаньне правілаў і інструкцыяў па апэрацыям банку;

в) зацьверджаньне каштарысаў банку;

г) разгляданьне складзеных кіраўніцтвам гадавых справаздачаў і дачы аб іх заключэньняў агульнаму сходу;

д) папярэдняе разгляданьне пытаньняў, якія належыць падачы на агульны сход, і даклады па гэтым пытаньням агульнаму сходу;

е) разгляданьне і ў належных выпадках вырашэньне усіх пытаньняў, якія падае кіраўніцтва на вырашэньне рады;

і ж) дача агульнаму сходу справаздачы аб сваёй працы.

Г. Рэвізійная камісія.

73. Для правэркі справаздаўнасьці, маемасьці, апэрацыяў і справаў банку выбіраецца агульным сходам на адзін год рэвізійная камісія у колькасьці ня менш трох асобаў з ліку акцыянераў банку. Сябрамі рэвізійнай камісіі ня могуць быць сябры кіраўніцтва, рады банку, а так сама і служачыя яго.

74. Старшыня рэвізійнай камісіі выбіраецца сябрам яе з яе складу.

75. На рэвізійную камісію ускладаецца:

а) правэрка за год знаходзячыхся ў загадзе банкі грошаў, маемасьці і тавароў і усякага гатунку каштоўнасьцяў і зьвераньне іх з кнігамі і дакумэнтамі;

б) правєрка справаздачы, кнігаў і дакумєнтаў і падача агульнаму сходу акцыянераў заключєньяў аб справаздачы за год;

в) дача заключєньяў па скаргам на кіраўніцтва банку і ўрадавых асобаў, у выпадку падачы гэтых скаргаў у рэвізійную камісію.

76. Рэвізійная камісія зьбіраецца старшынёю яе водлуг патрэбы. Аб сваей чыннасьці рэвізійная камісія вядзе запісы у асобай кнізе.

77. Кіраўніцтвам банку даюцца у загад рэвізійнае камісіі ўсе неабходныя матар'ялы дзеля рэвізіі справаздаўнасьці, маемасьці, опєрацыяў і справаў.

V. Справаздаўнасьць банку.

78. Опєрацыйны год банку лічыцца з 1 кастрычніка па 30 верасьня ўключна.

79. Гадавая справаздача павінна заключаць у сабе прыбытак, выдатак і рэшту па зробленым у працягу году зваротам банку па кожнаму роду гэтых зваротаў асобна і вывад прыбытку і выдатку.

80. Гадавая справаздача павінна быць складзена і падпісана кіраўніцтвам не пазьней трох месяцаў пасля канца опєрацыйнага году.

Гадавая справаздача кіраўніцтва і увагі па ей савету і рэвізійнай камісіі за два тыдні да агульнага сходу раздаюцца кіраўніцтвам акцыянерам.

81. Да падачы агульнаму сходу справаздача разам з кнігамі і дакумєнтамі правєраецца рэвізійнай камісіяй. Заключєньне камісіі дакладываецца агульнаму сходу.

Гадавы баланс банку, зацьвєрджаны агульным сходам агалашваецца у газэце „Эканамічэская Жывь“.

83. Свае штомесячныя балансы і гадавую справаздачу з усім дадаткамі кіраўніцтва падае народнаму камісарыяту грашовых справаў Саюзу ССР, а копіі—народным камісарыятам земляробства РСФСР, УССР, БССР і рэспублік Закаўскай фэдэрацыі.

VI. Разьмяркаваньне прыбыткаў.

84. Па зацьвєрджаньні гадавае справаздачы агульным сходам, з сумы чыстага прыбытку ня менш 10% адлічаецца ў запасы капітал, а рэшта прыбытку разьмяркоўваецца водлуг погляду агульнага сходу акцыянераў.

Увага. На падставе існуючых законаў агульны сход вылучае адпаведную дадатковую ўзнагароду кіраўніцтву, савету і служачым банку.

VII. Спынєньне справаў банку.

Банк спыняе свае дзеі водлуг пастановы агульнага сходу акцыянераў, у парадку арт. арт. 56 і 58 гэтага статуту.

У выпадку ліквідаваньня справаў банку агульны сход водлуг падачы савету назначае ліквідацыйную камісію і вызначае парадак і тэрмін ліквідацыі, а так сама права і абавязку ліквідацыйнай камісіі.

87. З назначєньнем ліквідацыйнай камісіі спыняюцца правы і абавязкі кіраўніцтва і савету банку, правы яе агульнага сходу застаюцца на увесь час ліквідаваньня у тэй жа моцы.

Агалошана у №№ 41 і 42 „Ізвєстия“ ЦВК Саюзу ССР ад 19 і 20 лютага 1924 г.

52. Аб дадатковых льготах сялянству па выплаце натуральных падаткаў і звароту насенных ссудаў.

У дадатак да пастановы Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Саюзу ССР ад 27 ліпеня 1923 году (Вєсьнік ЦВК, СНК і СПА 1923 г., № 3, арт. 66) аб дачы, ў мэгах адбудаваньня сялянскае гаспадаркі, шырокіх льготаў бяднейшаму сялянству па ліквідацыі задоўжанасьці ранейшых гадоў, Цэнтральны Выканаўчы Камітэт і Савет Народных Камісараў Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік пастанаўляюць:

1. Усе бяз выключєнья нядоімкі і задоўжанасьць, якія лічуцца за насельніцтвам па насеннай ссудзе, выданай да восєні 1921 году ўключна, зьнімаюцца з яго поўнасьцю.

2. Зьдзейсьнєньне увайшоўшых у законную моц прыговораў па справам аб няўзносу усіх натуральных падаткаў, якія спаганяліся органамі народнага камісарыяту харчаваньня да 1 жніўня 1923 году і насенных ссудаў, выданных вясной 1920 году, прытрымоўваецца да канца працы камісіяў, утвораных на падставе арт. 3 пастановы Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік ад 27 ліпеня 1923 году (Вєсьнік ЦВК, СНК і СПА 1923 г., № 3, арт. 66).

3. Камісіям, памянєным у арт. 2 гэтае пастановы, зьвєрх правоў, дадзеных пастановай Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік ад 27 ліпеня 1923 году, даецца права разьвязваць пытаньні аб зьняцьці нядоімак па натуральным падаткам, якія падлягаюць спаганьню органамі народнага камісарыяту харчаваньня да 1 жніўня 1923 г., а па насеннай ссудзе вясны 1922 г. разьвязаць пытаньні аб частковым зьняцьці задоўжанасьці за насельніцтвам, моцна пацярпєўшым ад голаду і бяднейшым, а так сама аб працягнєньні дзеля рэшты насельніцтва адстрочак звароту насеннай ссуды да восєні 1925 г., з зваротам ссудаў, якія маюцца паступіць па гэтым адстрочкам на арганізацыю і разьв'іцьцє мясцовых насенных фондаў (дэкрэт ЦВК і СНК 21 сьнежня 1923 г.—36. Зат. РСФСР 1921 г., № 81, арт. 1048).

4. У адносінах да тых асобаў, якія, згодна пастановы Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік ад 27 ліпеня 1923 г., (Вєсьнік ЦВК, СНК і СПА 1922 г., № 3, арт. 66) і арт. арт. 1 і 3 гэтае пастановы, будучь звольнены ад выплаты нядоімак па натуральным падаткам ці з якіх будзе зьнята або адсрочана задоўжанасьць па насенным ссудам, судовае пасьціганьне спыняецца, ўступіўшыя ў моц прыговоры не выконваюцца, а асобы, якія адбываюць кару, ад яе звальняюцца, але без звароту канфіскаванае маемасьці.

5. Камісії ў першую чаргу разьвязваюць пытаньне аб магчымасьці зьняцьця нядоімак па натуральным падаткам, а так сама зьняцьця ці адерочкі задоўжнасьці па насенным ссудам з тых асобаў, якія у гэты час адбываюць кару за няўзнос памянёных плацяжоў.

6. Пры спаганьні насеннай ссуды, выданнай вясной 1922 году ўключна, пеня не налічаецца.

7. На нядоімку па адзінаму натуральнаму падатку

1922—1923 г.г. пеня налічаецца з 1 кастрычніка 1923 году.

8. Гэтая пастанова здзейсьненаецца па тэлеграфу.

Старшыня ЦВК Саюзу ССР Н. Нарыманаў.

Нам. Старшыні СНК Саюзу ССР А. Цурупа.

Сэкрэтар ЦВК Саюзу ССР А. Енукідзе.

15 лютага 1924 г. Масква—Крэмль.

Агалшана у № 13 „Известий“ ЦВК Саюзу ССР

ад 21 лютага 1924 г.

Пастановы і загады Савету Народных Камісараў Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік.

53. Аб перагаворах па прамым тэлеграфных правадох і аб часовым карыстаньні імі.

У адмену пастановы СНК РСФСР ад 19 чэрвеня 1923 г. аб умовах перагавораў па прамых тэлеграфных правадох і часовага карыстанья імі (Зб. Зак. РСФСР 1923 г., № 60, арт. 569) і арт. 7 таксаў за тэлеграфныя і радыстэлеграфныя адпраўкі (Весьнік ЦВК, СНК і СПА, № 8, арт. 231, далатак), Савет Народных Камісараў Саюзу ССР пастанаўляе:

Зацьвердзіць ніжэйнаступныя правілы дачы прамых тэлеграфных правадоў дзеля парагавораў і ў часовае карыстаньне на ніжэйнаступных умовах:

А. Перагаворы па тэлеграфных правадох.

1. Да вядзеньня перагавораў па прамых тэлеграфных правадох дапушчаюцца як прадстаўнікі дзяржаўных устаноў, гэтак і ўсе грамадзяне, і ніякіх асобых дазволаў дзеля гэтага не патрабуецца.

2. Па велічыне аплаты перагаворы падзяляюцца на дзьве катэгорыі. Да першай катэгорыі належаць:

а) перагаворы па прыгарадных правадох;

б) перагаворы па правадох, злучаючым два пункты, адлегласьць паміж якімі не перавышае 600 кілёметраў. Да другой катэгорыі належаць перагаворы паміж пунктамі, знаходзячыміся на адлегласьці звыш 600 кілёметраў.

3. Перагаворы па правадох дапушчаюцца толькі тады, калі гэта магчыма па тэхнічнаму становішчу правадоў і робяцца:

а) па правадох першай катэгорыі—пасля абмену ўсіх тэлеграмаў, перадаваемых раней звычайных;

б) па правадох другой катэгорыі—пасля абмену прыватных тэрміновых тэлеграмаў („СРЧ“).

4. За перагаворы па правадох другой катэгорыі плата вылічаецца незалежна ад адлегласьці за ўвесь час вынятку проваду з агульнай эксплёатацыі, г. е. з моманту фактычнага пачатку перагавораў да канца іх, прычым за адзінку прыймаюцца 3 хвіліны. Плата спаганяецца за слова велічынёю дубельтовага тарыфу каштоўнасьці слова звычайнай тэлегранмы.

Норма гадзіннай нагрукі у гэтым выпадку вызначаецца у залежнасьці ад укладу апаратаў, па якіх вядуцца перагаворы:

дзеля апарату Морзе . . . . . у 420 слоў.

„ „ Бодо і Юза . . . . . у 1000 „

„ „ Уітсона . . . . . у 1500 „

5. За перагаворы па правадох першай катэгорыі плата вылічаецца за кожныя 3 хвіліны перагавораў у наступнай велічыні:

пры адлегласьці ня звыш 25 кілёметраў. —15 к. у чыр. выліч.

„ „ „ „ 25 кіл. да 50 кіл. —21 „ „ „ „

„ „ „ „ 50 „ „ 100 „ —39 „ „ „ „

Пры адлегласьці звыш 100 кілёметраў і за першыя 100 кілёметраў—39 коп., а за кожныя наступныя 50 ці частку 50 кілёметраў—15 коп. у чырв. вылічэньні.

Увага. Час менш, 3 хвілінаў лічыцца за поўныя 3 хвіліны.

6. Вызаў да перагавораў па тэлеграфных правадох у абодвух выпадках робіцца служэбнымі тэлеграмамі, аплатаемымі водлуг ліку знаходзячыхся у іх словаў і водлуг тарыфу дзеля звычайных тэлеграмаў.

7. Паведамленьне аб вызаве адпраўляецца адраснаю установаю зараз жа з асобым пасыльным вызываемай асобе. Калі ж гэта асоба знаходзіцца абонентам мясцовай тэлефоннай сеткі, дык служэбнае паведамленьне аб вызаве перадаецца па тэлефону.

Б. Дазвол часова карыстацца дротам.

8. За дазвол часова карыстацца дротам іншым ведамствам, апрача ваеннага і марскога, плата устанаўліваецца:

а) за дрот першай катэгорыі—водлуг таксаў за дрот, згодна арт. 5;

б) за дрот другой катэгорыі плата спаганяецца за слова велічынёю дубельтовага тарыфу каштоўнасьці слова звычайнай тэлегранмы, прычым норма гадзіннай нагрукі вызначаецца у 500 слоў незалежна ад таго, якога укладу апараты будуць уключаны у дрот. Няпоўныя 3 хвіліны у гэтым выпадку лічуцца за поўныя.

9. За дачу тэлеграфнага дроту дзеля карыстанья ваеннаму і марскім ведамствам плата устанаўліваецца:

а) за дрот першай катэгорыі водлуг перагаворных таксаў, згодна арт. 5;

б) за дрот другой катэгорыі—згодна пастановы СПА ад 30 лістападу 1923 г.

10. Дрот лічыцца аданым у часовае карыстаньне ў тым выпадку, калі ён бярэцца на час ня менш паўсутак. Дрот, ўзяты на меншы тэрмін, аплачваецца водлуг перагаворных таксаў адпаведнай катэгорыі.

11. Абмен бягучых тэлеграмаў па дроту спыняецца толькі па прыбыцьці на тэлеграф у абодвух пунктах асобаў, жадаючых вєсьці перагаворы, і ня інакш, як пасля запрашэньня іх да апаратаў.

12. Учот часу, на працягу якога дрот быў скарыстан дзеля перагавораў, а так сама часу знаходжанья дроту у веданьні іншых ведамстваў вядзецца толькі тымі тэлеграфнымі ўстановамі, у якія паступілі запатрабаваньні аб дачы дроту. Тымі ж тэлеграфнымі ўстановамі робіцца і спаганьне платы за перагаворы і за дрот, дадзены у часовае карыстаньне.

13. Гэту пастанову здзейсьніць з 15 лютага 1924 г.

Старшыня СНК Саюзу ССР А. Рынаў.

Кіраўнік Справаў СНК Саюзу ССР Н. Гарбуноў.

Сэкрэтэр СНК Саюзу ССР Л. Фаціева.

5 лютага 1924 г. Москва—Крэмль.

Агалошана у № 37 „Известий“ ЦВК Саюзу ССР ад 14 лютага 1924 г.

54. Аб з'іначаньні пачтова-тэлеграфных таксаў страховага збору за лісты і пасылкі з абвешчанай каштоўнасьцю і збору за грашовыя пераводы.

Дзеля з'іначанья п. „б“ падзелу IV, п. „а“ падзелу V і п. „г“ падзелу VI таксаў за перасылку пачтовых адправак, зацьвержаных Саветам Народных Камісараў Саюзу ССР 14 жніўня 1923 г. (Вєсьнік ЦВК, СНК і СПА 1923 г., № 4, арт. 101) і пераведзеных у чырвоное вылічэньне пастановаў СНК Саюзу ССР ад 25 верасьня 1923 г. (Вєсьнік ЦВК, СНК і СПА 1923 г., № 8, арт. 231), Савет Народных Камісараў Саюзу ССР пастанаўляе:

1. Устанавіць страхоў збор за лісты і пасылкі з абвешчанай каштоўнасьцю, у залежнасьці ад адлегласьці, на якую перасылаюцца паказанья адпраўкі у наступнай велічыні:

На адлегласьць:	% з суммы обвешчанае каштоўнасьці:
Да 500 кілёметраў	0,40%
Звыш 500 да 1000 кілёмэт	0,80%
„ 1000 „ 2000 „	1,20%
„ 2000 „ 3000 „	1,60%
„ 3000 кілёметраў	2%
Мінімум збору	20 кап.

2. Устанавіць збор за грашовыя пераводы, у залежнасьці ад адлегласьці, на якую пераводзяцца грошы, у наступнай велічыні:

На адлегласьць:	% з сумы пераводу:
Да 500 кілёметраў	0,20%
Звыш 500 да 1000 кілёметраў	0,40%
„ 1000 „ 2000 „	0,60%
„ 2000 „ 3000 „	0,80%
„ 3000 кілёметраў	1%
Мінімум збору	15 кап.

3. Велічыня збораў, устаноўленых арт. арт. 1 і 2 гэтае пастановы, вылічаецца пры перасыльцы з адной губэрні (краіны), у другую—водлуг адлегласьці паміж губэрскімі (краіннымі)—местамі; пры перасыльцы у межах адной губэрні (краіны)—водлуг адлегласьці паміж павятовымі местамі; пры перасыльцы у межах аднаго павету—водлуг сапраўднай адлегласьці паміж пунктамі падачы і назначэньня.

4 Гэту пастанову здзейсьніць з 15 лютага 1924 г.

Старшыня СНК Саюзу ССР А. Рынаў.

Кіраўнік Справаў СНК Саюзу ССР Н. Гарбуноў.

Сэкрэтэр СНК Саюзу ССР Л. Фаціева.

5 лютага 1924 г. Масква—Крэмль.

Агалошана у № 35 „Известий“ ЦВК Саюзу ССР ад 12 лютага 1924 г.

55. Аб павялічэньні процантнага адлічэньня на мясцовыя патрэбы ад паступленьняў адзінага сельскага гаспадарчага падатку па Далёка-Усходняй краіне.

Дзеля з'іначанья пастановы Савету Народных Камісараў Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік ад 16 кастрычніка 1923 г. аб велічыні адлічэньня на мясцовыя патрэбы ад адзінага сельска-гаспадарчага падатку па Далёка-Усходняй краіне (Вєсьнік ЦВК, СНК і СПА 1923 г., № 8, арт. 236), Савет Народных Камісараў Саюзу ССР пастанаўляе:

Павялічыць дзеля губэрняў Далёка-Усходняй краіны адлічэньне на мясцовыя патрэбы ад паступленьняў адзінага сельска-гаспадарчага падатку з 25% да 30%.

Нам. Старшыні СНК Саюзу ССР Л. Каменёў.

Кіраўнік Справаў СНК Саюзу ССР Н. Гарбуноў.

Сэкрэтэр СНК Саюзу ССР Л. Фаціева.

5 лютага 1924 г. Масква—Крэмль.

56. Аб утварэньні таварыства дапамогі ахвярам інтэрвэнцыі:

Заслухаўшы зьвяртаньне групы грамадзянскіх і навуковых працаўнікоў (Г. Д. Красінскага, А. І. Швецава, акадэміка В. Н. Іпацьцева, проф. Б. С. Швецава, проф. А. В. Піліпова, проф. В. П. Волгіна, проф. А. В. Кубіцкага, акадэміка Н. Я. Марр, проф. Н. С. Дзержавіна, М. П. Крысьці) па пытаньню аб выдленьні страгаў, панесенных грамадзянамі Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік ад замежнага замешацельства у ўнутраныя справы рэспублік, цяпер ўваходзячых у склад Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік,—Савет Народных Камісараў Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік пастанаўляе:

1. Здаволіць хадаўніцтва вышэй памянёных асобаў аб дазволу ім утварыць „Таварыства дапамогі ахвярам інтэрвэнцыі“, пашыраючае сваю чыннасьць на ўвесь абшар Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік.

2. Дазволіць часоваму кіраўніцтву таварыства у складзе праф. В. П. Волгіна, акад В. Н. Іпацьцева і Г. Д. Красінскага (Старшыня) прыступіць да ажыцьцяўленьня пастаўленых таварыствам задачаў.

3. Статут таварыства падлягае рэгістрацыі у ўстаноўленым парадку.

4. Усім органам Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік і саюзных рэспублік прапануецца рабіць таварыству поўную ўсім мерамі дапамогу.

*Нам. Старшыні СНК Саюзу ССР Л. Каменей.
Кіраўнік Справаў СНК Саюзу ССР Н. Гарбуноў.
Сэкрэтэр СНК Саюзу ССР Л. Фаціева.*

5 лютага 1924 г. Масква—Крэмль.

Агалошана у № 34 „Известий“ ЦВК Саюзу ССР
з 15 лютага 1924 г.

57. Аб прадажы пачтовых марак у ўстановах і прадпрыёмствах, не падурядных народнаму камісарыяту почт і тэлеграфу.

1. Увясці, водлуг згоды народнага камісарыяту почт і тэлеграфу з народным камісарыятам грашовых справаў і дзяржаўным банкам, прадажу пачтовых марак па назоўнай каштоўнасці ў ва ўсіх губэрскіх, павятовых (і адпавядаючых ім) аддзелах грашовых справаў і

прыбыткава-выдатковых скарбніцах народнага камісарыяту грашовых спраў, у скарбніцах ашчэднасці як самастойных, гэтак і знаходзячыхся пры ўстановах народнага камісарыяту грашовых спраў і дзяржаўнага банку, і так сама у ва ўсіх канторах, аддзяленьнях і агенствах дзяржаўнага банку.

2. Дазволіць прадажу пачтовых марак з надбаўкай велічыні 10 процантаў на назоўную каштоўнасць у ва ўсіх банках (апрача дзяржаўнага), іх аддзяленьнях і агенствах, у ва ўсіх валасных выканаўчых камітэтах і сельскіх саветах дзе не ўстанаўлена упрошчаных пачтовых операцыяў, у ва ўсіх коопэратыўных і прыватных магазынах і крамах, кіосках контрагентствах друку і буфэтах чыгуначных станцыяў.

*Старшыня СНК Саюзу ССР А. Рынаў.
Кіраўнік Справаў СНК Саюзу ССР Н. Гарбуноў.
Сэкрэтэр СНК Саюзу ССР Л. Фаціева.*

5 лютага 1924 г. Масква—Крэмль.

Агалошана у № 35 „Известий“ ЦВК Саюзу ССР
ад 12 лютага 1924 г.

Пастановы і загады Савету Працы і Абароны Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік.

58. Аб выпуску білетаў дзяржаўнае скарбніцы на суму 20.000.000 залатых рублёў.

Адпаведна пляну грашовае рэформы, устаноўленаму дэкрэтам ЦВК і СНК Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік ад 5 лютага 1924 г. аб выпуску білетаў дзяржаўнае скарбніцы (Вісьнік ЦВК, СНК СПА 1924 г., № 1, арт. 7), Савет Працы і Абароны, на падставе арт. 4 гэтага дэкрэту, пастанаўляе:

Велічыню першага выпуску білетаў дзяржаўнае скарбніцы вызначыць у 20.000.000 (дваццаць мільянаў) залатых рублёў.

*Старшыня СПА Саюзу ССР Л. Каменей.
Сэкрэтэр СПА Саюзу ССР Л. Фаціева.*

5 лютага 1924 г. Масква—Крэмль.

Агалошана у 31 „Известий“ ЦВК Саюзу ССР
ад 7 лютага 1924 г.

59. Аб кроках да ўпарадкаваньня ляновага рынку і забясьпечаньню прамысловасьці сыр'ем.

У мэтах ўпарадкаваньня ляновага рынку і зьясьпечаньня ляновай прамысловасьці сыр'ем Савет Працы і Абароны пастанаўляе:

1. Прымусяць дзяржаўныя ляновыя трэсты і фабрыкі спыніць загатоўку лёну ўласным апаратам, а гэтак сама праз другія арганізацыі, акрамя памянёных у ар. 2. Асобныя ляновыя фабрыкі могуць купляць валатно толькі ў прылегалым да фабрыкі райёне.

2. Уся дзяржаўная загатоўка ляновага сыр'я як для

экспорту, гэтак сама, для прамысловасьці павінна рабіцца толькі гэтакімі арганізацыямі: Лёнагандлем, Дзяржгандлем, Лёнацэнтрам, Цэнтрсаюзам, Хлебпрадуктам, а гэтак сама іншымі дзяржаўнымі і коопэратыўнымі арганізацыямі.

3. Прымусяць загатоўчыя арганізацыі з ўсёй налічнасці маючых у нас запасаў лёну, а гэтак сама з паступовых загатовак, здавальняць ў першую чаргу патрэбы дзяржаўнай ляновай прамысловасьці.

4. Утварыць пры камісіі па унутраным гандлю поўнамоцную камісію ў складзе двух прадстаўнікоў ляновай прамысловасьці па назначеньню вышшага савету народнай гаспадаркі Саюзу ССР, двух прадстаўнікоў ляноваэкспортных арганізацыяў па ўладжваньню апошніх, прадстаўніка народнага камісарыяту земляробства РСФСР і прадстаўніка камісіі па ўнутраным гандлю пад старшынствам апошняга для рашэньня ўсіх пытанняў па ляновых загатоўках.

На вышэйазначаную камісію ускладаецца:

а) сачыць за правядзеньнем ў жыцьцё гэтае пастановы;

б) адзначаньне неабходных працэнтных суадносін паміж разьмерамі вывазу лёну закардон і разьмерамі здавальненьня лёнам дзяржпрамысловасьці;

в) адзначаньне неабходнага календарнага парадку здавальненьня ляновай прамысловасьці сыр'ем і устаноўленьне яе асортмэнту;

г) разгляданьне пытанняў аб арганізацыі загатоўчых дзеяў на ляновых рынках, як у адносінах устаноўленьня гранічных загатоўчых цэнаў, гэтак і ў адносінах парадку загатоўваньняў.

д) Адзначаньне пляну фінансраваньня лянových за- гатаваньняў і распрацоўка мераў да яго практычнага з'дзейсьнення.

Пры разгляданні пытаньняў паказаных у літ „г“ гэтага пункту склад камісіі павінен быць папоўнен прадстаўніком НКГС і прадстаўніком дзяржаўнага банку.

5. Усе пастановы памянёнай ў ар. 4 поўнамоцнай камісіі прадстаўляюцца на разгляданьне старшыні камісіі па ўнутраным гандлю, разьвязаньні якога з'яўляюцца канчатковымі

Старшыня СПА Саюзу ССР Л. Каменей.
Сэкратар СПА Саюзу ССР Л. Фацьева.

Агалашае у № 47 „Известий“ ЦВК Саюзу ССР ад 26 лютага 1924 г.

60. Палажэньне аб пастаяннай сыр'явой нарадзе пры камісіі Савету Працы і Абароны на ўнутраным гандлю.

Савет Працы і Абароны Саюзу ССР пастанаўляе:

1. Для выяўленьня пытаньняў зьвязаных з ўнутранім і надворным гандлям сельска-гаспадарчым і тэхнічным сыр'ём (лес, хляпок, лен, шэрсць, скура, пушкіна, цукровая буракі, табака, алейныя насеньня, пенька і інш. віды сыр'я), а гэтак сама пытаньні падтрыманьня і разьвіцця ў Саюзе ССР належных галін сельскай гаспадаркі і прамыслоў пры камісіі Савету Працы і Абароны на ўнутраным гандлю („Комвнуторг“) устанавляецца пастаянная сыр'евая нарада (ПСН),

2. У заданьні нарады ўваходзяць:

а) заданьне сыр'евога рынку, умоваў загатаўленьня сыр'я і выяўленьня мераў перасьцярогі зьмятчэньня сыр'евога крызісу;

б) раз'паўсюджаньне райёнаў закупкі сыр'я;

в) распрацоўка пытаньняў аб астандарцізацы сыр'я.

г) распрацоўка пытаньняў аб канцігентнаў для вывазу сыр'я закардон і ўвозу яго ў межы Саюзу ССР і аб кантраляваньні якасьці ўвознага і вывознага сыр'я.

д) падгатаваньне і даваньне заключэньняў па ўсім законапраэктam рэгуліруюшчым вытворчасць, паліпшэньне культуры, пераапрацоўку і гандаль сельскай гаспадарчым тэхнічным сыр'ём;

е) апрацоўка ўсіх другіх мераў, якія могуць дапамагаць вастанаўленьню і разьвіццю вытворчасці і апрацоўкі сельска-гаспадарчага сыр'я і гандлю імі; ў асабістасьці абмеркаваньне мерапрыемстваў, неабходных для палепшаньня цяпер працуючых укладаў старадаўнейшай апрацоўкі сыр'я.

3. У склад заўсёды існуючай сыр'явой нарады ўваходзяць: старшыня і два намесьнікі, назначаньня камісіяй, па ўнутраным гандлю і, у якасьці сяброў, прадстаўнікі ад вышшага савету народнае гаспадаркі, народнага камісарыяту вонкавага гандлю, народнага камісарыяту харчаваньня, народнага камісарыяту грашовых справаў, дзяржаўнага банку, дзяржаўнае грамадзянскае камісіі, цэнтральнай статыстычнай управы, ўсерасійскага цэнтральнага савету прафэсійнальных саюзаў, а гэтак сама прадстаўнікі пастаянных сыр'явых нарадаў пры камісіі ўнутранага гандлю саюзных рэспублік. (арт. 10.).

У склад пастаяннай сыр'явой нарады ўваходзяць гэтак сама прадстаўнікі вялікіх сыр'явых і прамысловых арганізацыяў і аб'яднаньняў агульнасаюзнага значаньня на спісе складзенаму камісіяй па ўнутраным гандлю і зацьверджанаму Саветам Працы і Абароны.

4. Пры пастаяннай сыр'явой нарадзе прымаюць удзел адмысловыя сэкцыі па асобным відам сыр'я (лясная, хляпковая, па шэрсці, скураная, пацукровым расьлінам.

5. Пытаньні датычна асобных відаў сыр'я загадзья разглядаюцца належнай сэкцыяй, пасля чаго уносяцца ў пленум нарады.

6. Пастаянная сыр'явая нарада мае права запрашаць на свае пасяджэньні і на ўсе пасяджэньні сэкцыяў спецыялістаў з правам дарадчага голасу.

7. Пастановы свае па наказаным у ар. 2 пытаньням, патрабуючых зацьверджаньня ЦВК, СНК і СПА пастаянная сыр'явая нарада, падае ў адпаведныя вышэйшыя органы праз камісію па ўнутраным гандлю з заключэньнем дзяржаўнае агульнаплянавай камісіі.

Іншыя пастановы нарады ўваходзяць ў моц па зацьверджаньні іх камісіяй па ўнутраным гандлю, ў іншых выпадках на згодзе з зацікаўленымі управамі.

8. Пастаянная сыр'явая нарада мае права патрабаваць ад ўсіх ведамстваў і устаноў дачы ўсіх вестак, неабходных для разгляду паказаных ў ар. 2 пытаньняў.

9. Для тэхнічнага выкананьня ўсёй працы, нарада карыстаецца апаратам камісіі па ўнутраным гандлю.

10. Пастановамі эканамічных нарадаў, саюзных рэспублік могуць быць арганізаваны пастаянныя сыр'явыя нарады працуючыя на грунце палажэньняў ўнесаных на зацьвержаньне памянёных эканамічных нарадаў з заключэньням камісіі ўнутранага гандлю пры СПА Саюзу ССР.

Старшыня СПА Саюзу ССР Л. Каменей.
Сэкратар СПА Саюзу ССР Л. Фацьева.

9 лютага 1924 г. Масква — Крэмль.

Агалашае у № 54 „Известий“ ЦВК Саюзу ССР ад 3 сакавіка 1924 г.

135169